JOB

1 1 Môt a mbe si ya Uts, a to jôé na Job ; môt ate a mbe nya mvo'é a zôsô, nyô a nga ko Zambe woñ, a lum mbia be mam mvus.
2 Ane bo be fam zañbwa a bo be binga bela be nga bialé be nye.
3 Biôm bié fe bi mbe na, mintômba betoyini zañbwa, bechameau betoyini bela, beyôm binyaka mba'atan bebaé bebaé, bikoé mintete mitan, beyale bijakas mintete mitan, a beta anen nsamba bôte ya nda jé ; nalé môt ate a mbe éwôlô a dañe bone bese ya mfa'a jôp d'atôtô.
4 Ane bo be fam bé be nga bo be kôlô'ô si a ke bo ésulane bidi nda môt ase ya été môse wé; be nga bo fe be bañete bekale bap bela a loene be be zu di a nyu be be.
5 A nga bo a bo'o na, éyoñ melu ya ndiane wop me bômaneya, Job a nga bañete be a tune be, a kune kôlô si mam me tyé, a tyi'i mimvean b'adi'i nduan tañ ane bese be nga to : amu Job a nga jô na, Kamane bone bam be boya abé, a jô'é Zambe minlem miap été. Nalé ate Job a nga bo a bo'o melu mese.
6 Nde a nga bo na, môs bone be Zambe be nga zu liti menyôle map asu Jehova, Satan fe a nga zu nsamba wop.
7 Ane Jehova a nga jô Satan na, W'aso mfa'a mbé ? Eyoñ éte Satan a nga yalane Jehova, a jô na, A so m'andeñdeñe si nyô, a wulu li a li été.
8 Ane Jehova a nga jô Satan na, Ye ô faseya ajô mbo ésaé wome Job ? amu môt a nji bo aval ane nye si nyô, môt a ne nya mvo'é a zôsô, nyô a ko Zambe woñ, a lum mbia be mam mvus.
9 Eyoñ éte Satan a nga yalane Jehova, a jô na, Ye Job a ko Zambe woñ zesé?
10 Ke ô bômaneya nye nka'ale, a nda bôte jé, a biôm bise a bili, mimfa'a mise? ô maneya fe botan ésaé ya mo mé, a biôm bié bi maneya fôé si nyô.
11 Ve tame same wo wôé éyoñe ji, a nambe biôm bise a bili, wôna a ye bene wo asu dôé.
12 Ane Jehova a nga jô Satan na, Tame yen, biôm bise a bili bi nto mo môé; ve jame da, te same wo wôé a nambe émien. Nalé Satan a nga kôlô vôm Jehova a nga to.
13 A nga bo na, môs éziñ éyoñ bo be fam bé a bo be binga bé be nga to be ja'a bidi a nyu vin nda monyañe wop a mbe mvendé,
14 môt a nga zu nlômane be Job, a jô na, Beyôm binyaka b'ato be sena'ane si, bijakase ke bi ja'a fefele jap;
15 ane Besabéen be nga kui be bita, a ke be : ya, be maneya wôé bebo bisaé a meyo me nkpwaté mekôn; a ma étam m'ate nyiñ étam a zu kate wo.
16 A ngenan a kobô'ô, ane mfe a nga so fe, a jô na, Nduane Zambe é kuya é so'o yôp, a di'i mintômba a bebo bisaé, a mane di'i mintômba a bebo bisaé, a amne di'i be ne meñ! A ma étam m'ate nyiñ étam a zu kate wo.
17 A ngana a kobô'ô, ane mfe a nga so fe, a jô na, Bechaldéen b'ate kandane minsamba mila, a kui bechameau bita, a ke be, ya, be wôéya fe bebo bisaé a meyo me nkpwaté mekôn; a ma étam m'ate nyiñ étam a zu kate wo.
18 A ngenan a kobô'ô, ane mfe a nga beta fe so, a jô na, Bo be fam bôé a bo be binga bôé b'ato be ja'a bidi a nyu vin nda monyañe wop a ne mvendé;
19 a teme na, beta évuñulu a te so fé, a jimbi meku'u menyine ya nda éte, je ve ku bendômane yôp, a be wuya ; a ma étam m'ate nyiñ étam a zu kate wo.
20 Eyoñ éte Job a nga kôlô si, a nyap alô'ô dé, a sôté nlô, a ku si bubutu, a kañe Zambe;
21 ane a nga jô na, Soé me nga so je abum be nane, soé éte fe m'aye bulane je wôé : Jehova a nga ve, Jehova fe a vaaya; ébotan a jôé Jehova.
22 Jam ete se, Job a nji bo abé, nge bo akute ya bo'olô Zambe jam.

2 1 A nga beta fe bo na, môs bone be Zambe be nga zu liti menyôle map asu Jehova, Satan a nga zu fe nsamba wop a zu liti nyôle jé asu Jehova.
2 Ane Jehova a nga jô Satan na, W'aso mfa'a mbé ? Ane Satan a nga yalane Jehova, a jô na, A so m'adeñndeñe si nyô, a wulu li a li été.
3 Ane Jehova a nga jô Satan na, Ye ô faseya ajô mbo ésaé wome Job ? amu môt a nji bo aval ane nye si nyô, môt a ne nya mvo'é a zôsô, nyô a ko Zambe woñ, a lum mbia be mam mvus : nnye fe a ngenan a bili zôsô wé ne zeñ, a kôsa bo ô nga tindi ma me tebe nye ngame yat, a kômbô jiane nye te éfia.
4 Ane Satan a nga yalane Jehova, a jô na, Ekôp j'abutan ékôp, ya, jôm ése môt a bili, a ye ve je ajô ényiñe jé.
5 Ve tame same wo wôé éyoñe ji, a nambe nye bives a minsôn, wôna a ye bene wo asu dôé.
6 Ane Jehova a nga jô Satan na, Tame yen, a nto mo môé été ; ve jame da, ô nyi'i nye ényiñe jé.
7 Nalé Satan a nga kôlô vôm Jehova a nga to, a kute Job mbia be mote nyô, ataté abo si akui abônbôn nlô.
8 Ane a nga nyoñ éfus édeñelé a wome je émiene nyô : ve tabe asup été.
9 Eyoñ éte minga wé a nga jô nye na, Ye ô ngenan ô bili' zôsô wôé? bene'e Zambe, a wu.
10 Ve a nga jô nye na, W'akobô ane minga wua ya mekute me binga a kobo. Jé? ye bi aye nyoñ mvaé mo me Zambe, ye bi aye bo fe te nyoñ abé ? Jam ete se, Job a nji bo abé a biyaé bié.
11 Eyoñ bemvôé be Job bela be nga wô'ô foé ya mbia be mam mete mese ane me zuya be nye, be nga zu môt ase a so'o vôme wé; Éliphaz môt ya Théman, Bildad môte ya Schuach, a Tsophar, môte ya Naama; ane bebien be nga tiñeti éyoñ b'aye zu yône nye a volô nye nlem.
12 Eyoñ be nga bete mise yôp be ngenan ôyap, te fe yeme nye, be nga bete metyiñe mape yôp, a yôn; ane be nga nyap môt ase alô'ô dé, a kut mbulu'u minlô miap mfa'a ya yôp.
13 Nalé ba be be be nga tabe tyia môse zañbwa a melu zañbwa, te ke môt a jô nye éfia : amu be nga yene na, ôlune vié ô dañeya anen.

3 1 Jam ete e maneya, ane Job a nga kui anyu, a yo'é môse wé.
2 Ane Job a nga yalan a jô na :
3 Môs me nga bialé ô jañek, A alu e nga jô na, Mona fam a nyoñebaneya abum.
4 Môs ôte ô bo'o dibi; Zambe a to yôp a bo'o te jeñe wô, Nalé fe éfufup é bo'o te faé wô.
5 Dibi a nsisiñe ya awu bi vane'e wô ô bo énjap ; Nkut ô tabe'e wô yôp ; Jôm ése j'avindane môs é va'a wô angôndô.
6 Mfa'a ya alu te, dibi e ne ne zi'ili e bii' de ne kpwep ! E bo'o te vak melu me ya mbu été ;
E bo'o te kui tañe ya bengon été. O lô, alu te e bo'o nkôkôm ;
7 O lô, alu te e bo'o nkôkôm. Tyiñe mevak é bo'o te kui été.
8 Ba b'ayo'é môs be yoko'é fe de, Ba be to nkômane na, be soñe leviathan.
9 Ateté ya dibi tyé ya été e bo'o dibi : E jeñe' éfufup, ve te bi ; Nalé fe e bo'o te yene biyakole bi tyé :
10 Amu e nga bo te dipe mimbé ya abume nane, Nge solé mise mam njuk.
11 Amu jé me nga bo te wu aso ya abum ? Amu jé me nga bo te suu mvebe éyoñ nane a nga biaé ma ?
12 Amu jé meboñ me nga nyoñe ma ? Amu jé fe mebé na, me nyañ ?
13 Amu éyoñe ji ve me nga bômbôya si atabe ne mieññ ; Ve me nga keya ôyo ; éyoñ éte ve me nto awo'an,

14 Nsamba bejô bôt a bebôndé mefe'e ya si nyô, Mbe be nga lôñe bebien bemomo
mevôm ;
15 Nge nsamba bivet bi nga bili or, Mbie bi nga jale argent menda map :
16 Nge me nga bo ke ve tabe aval ane nsolôkan abialé ô ne nsolan, Aval ane
minkeñelé mi nji tame yen éfufup.
17 Vôm ate mbia be bôt b' ajô'é ékpwe'ele, A vôm ate minju'an mi nto awo'an.
18 Vôm ate mimbô'ô mi nto mvo'é mibiene mibien; Mi nji fe wô'ô tyiñ évet ésaé.
19 Ba be ne tyôtyoé a ba be ne anen be ne wôé : A mbo ésaé a nto nti te fe wô'
ésa wé.
20 Amu jé éfufup j'avebane be nyô a to nju' été, A ényiñ j'avebane be ba be ne
minlem ayô;
21 Ba b'ayi awu, ve e nji zu, A b' afa'a de a dañe bidima bi biôm bi ne minsolan ;
22 Ba b'ava' abui, A wô'ô mvaé, éyoñ be ne ngule ya yene soñ ?
23 Amu jé éfufup j'avebane be môt, nyô zene jé é ne nsolan, A nyô Zambe a
maneya bôman nka'ale ?
24 Amu m'asôé abuk te yene me za ja'ak, A mintate miam mi asôébane aval ane
mendim.
25 Amu jôm m'amate nje j'akui be ma, A jam m'ako woñ nde d'azu be ma.
26 Me nji tabe mvo'é, nge tabe ne mieññ, nalé fe me nji bi awo'an ; Ve nju'u ve
zu.

4 1 Eyoñ éte Éliphaz môte ya Théman a nga yalan, a jô na,
2 Nge môt éziñ a ye ve'ele laane wo, ye w'aye wô' abé ? Ve za a ne ngule ya
kam émiene na a bo te kobô ?
3 Tame yen, ô maneya ye'ele bôt abui, A wo, ô maneya ve mo me ne ate'e
ngu.
4 Mejô môé me beteya nyô a nga ye ku, A ô yemeteya meboñ me ne atek.
5 Ve éyoñe ji e soya be wo, a w'awu som; D'anambe wo, a w'ayen njuk.
6 Ye ô ne te tabe mebun a woñ w'ako Zambe, A te tabe zôsô ya mezene môé
ndi ?
7 M'aye'elane wo na, Simesa'an, za a tameya jañ, a to mvo'é te bijô? Nge na,
bezôsô be nga tyi'ibane za vômô?
8 Ane me yeneya, ba b'asenan abé, A mias ntañete, b'akôan aval ete.
9 B'ajañ a mvebe ya Zambe, B'adi'iban a évuñulu ya ayaa dé.
10 Mvam ñbweñbwem, a tyiñe ya ayo'o ñbweñbwem, A mesôñe
bitoñe beñbweñbwem, bi abu'i.
11 Nnôm ñbweñbwem w'awu amu te jôme ya wôé, A bitoñe ya ngal ñweñbwem bi
atyamelan.
12 Nde jam e nga kui be me asoé, A alo dam e nga wô' ôfôfoé ya été.
13 Eyoñe ya minsimesan mi aso mam môt a yen alu, Eyoñ beta ôyo a wô'ô kui be
bôt,
14 Eyoñ éte woñ ô nga zu be ma, a mfô'ôban, Nwô ô nga fô'ô bivese biam bise.
15 Eyoñ éte nsisim ô nga lôte me asu; A mimvote ya nyôle jam mi nga tebe.
16 Jôm éte e nga tebe ne séé, ve me nji bo ngule ya yemelan aval ane é né ;
Eve'ela'a jôm é nga to me mis : Mam mese me nga to ne mieññ, ane me nga
wô'ô tyiñ, é jô'ô na,
17 Ye môt a ne jôme ya wu a ye bo zôsô a dañe Zambe ? Ye môt a ye bo mfuban
a dañe Nyô a nga bo nye ?
18 O lô, a ne te buni bebo bisaé bé; A bo'olô fe beange bé na be ne mekut :
19 Ngumane ke ba be to menda me tyia, Mbe bete mimbôka'a miap mi ne
mbulu'été,
A be, a évulebabase ya alu, mbe b'atate fitiban !

20 B’ajiane be zañe tyé ba ngô’é : B’ ajañ nnôm éto te ke môt a fombô jam ete.
21 Ye nkole wope ya nda éndelé ô ne te téban bebien été ? B’awu, be to fe te ke ñyemane mam.

5 1 Lo’en éyoñe ji; ye môt éziñ a to a ye yalane wo? W’aye kôñelane be za mfa’a ya ba be ne zôsô?
2 Amu ñwô’an abé w’awôé ôkukut, A zes j’awôé nyô a bo mam me akut.
3 Me yeneya ôkukut ô yemete mindi si : Ve a teme na, me nga yo’é étaba’a jé.
4 Bone bé be ne éto mvo’é ôyap, A b’afitiban mbé aka’ été, Nalé fe nyô a ye nyii be a ne momo :
5 Ba b’ awô’ô zaé b’ amane di nkôane bidi wop, A nyoñe wô ja’ane minsini’ été; Ekoé é ya é yabe’ akume dap.
6 Amu éndeñela’a é nji so mbul’u été, Nalé fe nju’ ô nji vame si été ;
7 Ve môt a ne mbialan mfa’a ya yen njuk, Aval ane bityaka’a bi nduan bi ayele yôp.
8 Ve mfa’a wom, me ye’e jeñ mfa’a be Zambe, Me ye’e ve Zambe ajô dam;
9 Nnye ate a bo beta be mam a mam me ne te ke ayemelan, Mame ya semé te ke tañ :
10 Nnye ate a noo mveñe si nyô, A lôme mendim mefup ;
11 Nalé a bete ba be ne nsilane si yôp, A ba b’ayôn b’abeteban éto ya mvo’é.
12 A tyam mefe’e ya bebo biles, Nalé ate mo map me se ngule ya bo jame dap.
13 A bi beyeme mam bilese biap bebien été; A mbôndane fe’e ya mimfefek w’atindiban te atebe.
14 B’atôbane dibi a môs, B’awulu a zañe môs, be bôbôk, aval ane alu se.
15 Ve a nyii bôt mfa’a ya nkpwaté mekône ya anyu dap, A nyii nyô a ne mebokô mo biwôlô bi bôt.
16 Nalé ate nsôzoé ô bili ndi nlem, A abé d’adip anyu dé ebien.
17 O lô, ébotan a môt Zambe a lep : Ajô te te biasé nlebane ya Nyô a ne Ngul Ese.
18 Amu a ve mintaé, a beta tiñeti vôm ate ; A balé aveñ, a mo mé m’abeta saé.
19 A ye nyii wo mame ya nju’u mesaman été ; Ya, mbia jam a ye bo te nambe wo mame zañbwal été.
20 Eyoñe ya mfumbale ya zaé a ye kôté wo awu été ; A éyoñe ya bita a ye kôté wo mfa’a ngule ya nkpwaté mekôn.
21 W’aye soléban mfa’ ébôme ya ôyem ; Nalé fe w’aye bo te ko mam m’ajiane bôte woñ éyoñ m’azu.
22 W’aye woé mam m’ajiane bôt a njembane bidi ; Nalé fe w’aye bo te ko betite ya si nyô woñ.
23 Amu mia be meko’o ya fé mi aye lat ngame jia ; A mia betite ya fé mi aye tabe mvo’é.
24 Nde w’aye yeme na nda éndelé jôé é to mvo’é; A w’aye jom abemba dôé, te so’o jôm.
25 W’aye fe yeme na mvoñe bôte jôé j’aye bo abui, A bone bôé aval ane ôbute ya si nyô.
26 W’aye ke soñe jôé ô nto mimbu abui, Aval ane mbom nlisi w’akui éyoñ mbu wé w’akpwan.
27 Tame yene jame di, bi maneya jeñe mame ya été, nalé e né ; Wô’ô de, a yeme de mfa’a ya bo womien mvaé.

6 1 Eyoñ éte Job a nga yalan a jô na,
2 Ngo’o nge ñwo’an abé wom ô mbe mve’ane kop, A abé se m’ ayen e bô nlôt été !

3 Amu éyoñe ji e nga ye bo adit a dañ nsele'e ya mañ : Ajô te me nga kobô mejô mam njem.
4 Amu mekoñe bilaé ya Nyô a ne Ngul Ese me ne me été, Nsu ñwô ôte nsisime wom w'anyu : Beangôndô be mame ya Zambe b'atelé bebiene minnoñ ngame jam yat.
5 Ye éjakase ya fé j'ayôn éyoñ é mbili ôbut ? Ye nnôm ényaka a kobô bidi bié yôp ?
6 Ye jôm é ne avoé é ne ngule ya diban te nku ? Nge na, ye nkon atyi ô ne zam anyu ?
7 Nleme wom w'abene nambe bie; Bi ne aval ane beangôndô bidi mfa'a wom.

8 Ngo'o nge me ne bi jam m' asili ; A Zambe a ve me jôm m'ayi!
9 E ne na, Zambe a yen mvaé ya fite ma; A suu fe wo wé, a tyi'i ma !
10 Jame dina e bo'o di e ngenan e volô'ô me nlem, Ya, me tame fôn a mintaé mi ne te sa'ale ma, Vôm me nga bo te kate mejô ya Nyô a ne Etyi.
11 Ngule jam é ne jé na, me beta yange ? Asu'ulane dam e ne jé na, me beta jibi ?
12 Ye ngule jam é ne ngule mekok ? Nge na, ye minsône miam mi ne mvot ?
13 Ye e se na, me nji bi mvolan be mamien, A na, be maneya titan ñyemane mam be ma?
14 Nyô a ne bebé ya ku som a yiane yen mvam be mvôé jé; Ja'ane nyô émien a jô'é woñe ya Nyô a ne Ngul Ese.
15 Bobejañe bam be maneya bo medu'an aval ane ôtôñ, Aval ane bivelé ya atôñ e maneya lôt ;
16 Nde e ne bivindi amu glace, Vôm neige a sobô :
17 Eyoñ d'abo mon ayôñ, d' ajañe mis ; Eyoñ d'abo ayôñ, d' avelé vôme wop.
18 Minsamba bebe'e minmbe'e mi awulu zene ya été mi ayale mezene mefe ; Mi ake nkôte si, a jañ.
19 Minsamba bebe'e mimbe'e ya Théma mi nga fombô, Minsamba ya Séba mi nga yange be.
20 Be nga veban ôsone nyô amu be nga to ndi minlem; Be nga ke wôé, a mane zametan.
21 Amu éyoñe ji mi ne momo jôm ; Mi ayen angônda jam, ve ko woñ.
22 Ye me nga jô na, Va'ane me jôm ? Nge na, Va'ane jôm ajô dam é so' akume denan ?
23 Nge na, Nyi'ane me mo me môte ya ngame yat ? Nge na, Kôta'ane me mo me bôt b'akpwe'ele ?
24 Ye'elane ma, a m'aye tabe évô ; Lita'ane ma, me yeme vôm me nga kop.
25 Aka'a ngu mejô me ya zôsô me né ! Ve melepe menan, mme m'alepe jé ?
26 Ye mi asi'a ko na, mi alepe bifia, Vôm minkobô ya môt a ne te fe ko jôme woñ mi ne aval ane évuñulu ?
27 Ya, mi ye'e bo asimba ajô moneyui, A kuan mvôé jenan abom.
28 Ajô te éyoñe ji, yenan mvaé ya fombô ma; Amu m'abele fo'o na, m'aye bo te laa minsos asu denan.
29 M'aye'elane mia na, Bula'an, ékotekot ntyi'an é bo'o momo; Ya, beta'a bulan, ajô dam e ne zôsô.
30 Ye ékotekot ntyi'an é ne me ôyem ? Ye anyu dam e se ngule ya yemelane mame ya nkpwala ?

7 1 Ye bita bi nji bo be môt si nyô? Ye melu mé me nji bo ane melu ya môt a bo ésaé amu tañ ?
2 Avale ane mbo ésaé a dañe kômbô nsisiñ, Avale fe ane môt a bo ésaé amu tañ a mombô tañe jé :

3 Aval ete me ne ntindane na, me bi bengone ya éngôngo, A be teléya me melu ya m'awu nju'u ngum alu.
4 Eyoñ m'abômbô si, me wô'ô jô na, M'aye kôlô si éyoñ évé, a alu e mane lôt ? Me wô'ô jaé bum mimfa'a mimfak
akekui melende me tyé.
5 Minsône miam mi ajaé bitum a bibañe bi tyia aval ane ngômesan; Ekôpe jam j'ayet, a beta fe vumelan.
6 Melu mam m'alôt avô a dañ mvé ntiñe biôm, A m'aman te fe ndi nlem.
7 Simesa'ane fo'o na, ényiñe jam é ne nsuan mvebe : Dise dam d'aye bo te fe yen mvaé.
8 Dise ya nyô a lô ma d'aye bo te fe beta lôbô ma ; Mise môé m'aye fombô ma, ve m'aye bo momo.
9 Aval ane nkut w'abaa a jañ, Aval ete nyô a lumbu a ke Sheol a ye bo te fe beta so.
10 A ye fe beta bulan nda jé, Nalé fe éto jé j'aye bo te fe beta yeme nye.
11 Ajô te m'aye fe beta kam anyu dam; M'aye kobô mbia mintaé ya nsisime wom été; M'aye tat ayôle ya nleme wom été.
12 Ye me ne mañ, nge beta tite ya mañ, Ane w'atelé bemombô ya momô ma ?
13 Eyoñ m'ajô na, Enoñe jam j'aye volô ma, Okala viam vi aye su'u me ntat ;
14 Eyoñ éte w'aviane sise me a biyeyem, A ve me woñ a mam m'ayen :
15 Nalé ate nleme wom w'atop awu ya abuk, A awu ebien, sa na bivese bi.
16 Me viniya ényiñe jam ; me ne te kômbô tabe kom : Jôké'é ma ; amu melu mam me ne momo jôm.
17 Môt a ne jé, ane w'ayiane nene nye, Nge yiane ve nleme wôé mfa'a wé,
18 Ane w'ayiane jome nye tyé ése, A ve'ele nye ôyôm éyoñ ôse ?
19 Ntaa vé w'aye bo te vaa mise môé be ma, Nge jô'é ma me tame mine menden ?
20 Nge me boya abé, m'abo wo jé, A wo, mfombô bôt? Amu jé ô teléya ma me bo éve'a jôé, Ajô te me nto mbe'e ya be mamien ?
21 Amu jé fe ô ne te jamé nkobane wom, a vaa abé dam ? Amu éyoñe ji m'aye bômbô si mbulu'été ; A w'aye jeñe me nya njeñane, ve m'aye bo momo.

8 1 Eyoñ éte Bildad mone Schuach a nga yalan, a jô na,
2 Ntaa vé w'aye kobô mam mete? Ntaa vé fe mejô ya anyu dôé m'aye bo ane beta évuñulu?
3 Ye Zambe a vite nya ntyi'ane mejôô ? Nge na, ye Nyô a ne Ngul Ese a vite zôsô ?
4 Nge bone bôé be boya nye abé, Nnye ke a maneya ve be mo ya minkobane miap été;
5 Nge ô nga ye jeñ mban mfa'a ya be Zambe, A bo meye'elane môé be Nyô a ne Ngul Ese;
6 Nge ô to mfuban a zôsô : Eyoñe ji ve a ye fo'o vee ajô dôé, A tindi mame ya étaba'a jôé ya zôsô me ke ôsu.
7 A kôsa bo atata'a dôé e mbe tyôtyoé, Ve asu'ulane dôé e nga ye nen abui.

8 Amu m'aye'elane wo na, ô sili'i miaé ya ôsu, A ve nleme wôé a ngu mfa'a ya jam beésa bap be nga mane yemelan
9 (Amu bi ne ve ba be ya angô'é, te yeme jam, Amu melu mangane ya si nyô me ne ve nsisiñ) ;
10 Ye b'aye bo te ye'ele wo, a kate wo, A kuli bifia bi aso minlem miap été?

11 Ye mbôñ akpwaé ô ne ngule ya faa te mbotok? Ye ôviyaé ô ne ngule ya faa te mendim ?

12 Nté ô ngenane nyumi, a te nkpwaéan. Vi aviele a dañe bilo'o bivo'o bise.
13 Nalé mezene ya ba bese b'avuane Zambe me né ; A ndi nleme ya môt a ne te Zambe j'aye jañ :
14 Nnye ate mbunane wé w' aye bôlan ne miañ : A ndi nleme jé é ne ndetene ya abôp.
15 A ye ye'ebe nda jé, ve j'aye bo te tebe : A ye bi je, ve j'aye bo te libi.
16 Mekaé mé me ne bivindi vôm jôp d'afaé, A mefase mé m'amialan afup été.
17 Minkañe mié mi adingan avise mekok, A lô vôme ya mekok.
18 Nge a ye jaaban a vas éto jé, Eyoñ éte j'aye kate nye, a jô na, Me nji yene wo.
19 O lô, ava'a ya zene jé le; A befe b'aye faa si été.
20 Tame yen, Zambe a ye bo te wua zosôa môte fé, Nalé fe a ye bo te bete bebo mam abé.
21 A ye fe beta jalé vioé anyu dôé, A jale fe menguk biyaé biôé.
22 Ba b'asiñe wo b'aye jaé ôson ane ngômesan ; A nda éndelé ya mbia be bôt j'aye bo momo.

9 1 Eyoñ éte Job a nga yalan a jô na,
2 M'ayeme fo'o na, e ne nalé : Ve môt a ne ngule ya bo zôsô be Zambe aya ?
3 Nge a yen mvaé ya suñe nye mam, A se ngule ya yalane nye jame da ya mame toyini.
4 A ne fe'e nlem, a éwôlô mfa'a ya ngu ; Za a tameya yemete émien ngame jé yat, mam mé me beta ke ôsu ?——
5 Nyô a va minkô, mi te yeme jam ete, Eyoñ a bulukane mie ayaa dé été;
6 Nyô a fô'ô si é kôlô éto jé, A mekône ya été m'afô'ôsan ;
7 Nyô a ve jôp atiñ, de ve bo te tôô, A dipe fe ateté ne zeñ !
8 Nyô étam a ndamé yôp, A wulu mintyôa mi mañe yôp ;
9 Nyô a té Tôla Zok, a Nkel Ovôn, a Ekoé Bengon, A bitume menda ya sud ;
10 Nyô a bo beta be mam me ne te ayemelan, Ya, mame ya semé te ke alañé.
11 O lô, a lôte ma, me te yene nye : A dañe fe me ôsu, ve me ne te yemelane nye.
12 O lô, a bi jôm ane tit j'abi, za a ne kame nye : Za a ye jô nye na, W'abo jé ?

13 Zambe a ye bo te vaa ayaa dé; Bevolô be Rahab b'akumbu vôm a to.
14 D'adañe fe momo na, me m'aye yalane nye, A tope fe mejô mam m'aye fete nye mam?
15 Nnye ate, ja'ane me ne mekabe, ve m'aye bo te yalane nye; Me ye'e bo mezak be ntyi'i mejô wom.
16 Nge me to loen, nnye ke a yalane ma, Ve me nji tame buni na a nga vô'ôlô tyiñe jam.
17 Amu a bôé me a ôkôs, A kô'ôlane me meveñ te éfia.
18 A ye bene kañese na, me vebe, Ve viane jale me ayôl nlem.
19 Nge bi akobô ajô ngu, wôna nnye a ne éwôlô ! Nge ajô nya ntyi'ane mejôô, nye na, Za a ye somone ma ?
20 Ja'ane me ne zôsô, anyu dam mamien d'aye ve me mekua : Ja'ane me ne nya mvo'é, d'aye tu'a liti na, me ne ékotekot.
21 Me nto nya mvo'é ; me nji simesane mamien ; M'abiasé ényiñe jam.
22 Mam mese me ne jame da ; ajô te m'ajô na, A jiane bôt be ne nya mvo'é a ba be ne abé.
23 Nge ébubua jam j'awôé a temetem, A ye kobô nju'u ya ba be ne te bijô mekpwe'ela'a.
24 Si nyô é maneya vebane mo me bôt be ne abé ; A buti mesu betyi'i mejô ya été : Nge sa nnye le, wôna a ne ne za ?

25 Nde melu mam m’alôt avô a dañe nyô a ne nlôman : M’amate, me ne te yen mvaé.
26 M’alôt aval ane bemiel b’awulu avô ; Aval ane ndôé j’aso yôp ne viññ, a tôñe jôm a kômbô wôé.
27 Nge m’ajô na, m’aye vuane jam m’ayône de, M’aye vaa mbot asu, a bo meva’a nlem ;
28 M’ako mame ya alune dam mese woñ, M’ayeme na, w’aye bo te yene me te bijô.
29 M’aye nyoñe mekua ; Amu jé fe m’abeta bo ésaé zesé ?
30 Nge m’ awoban a mendim me neige, A tu’u mo mam ne fum!
31 A kôsa bo nalé w’aye dupe me ésala’a mendim été, A ngômesane jam mamien j’aye vini ma.
32 Amu a nji bo môt, aval ane me né, ane me ne yalane nye, Ane bi ne tôban vôm b’atyi’i mejô.
33 Ntyi’i mejô a nji bo zañe jangan, Nyô a ne beté bia bebaane wo wé.
34 A tame vaa ntume wé be ma, Angôndô wé a bo’o te ve me woñ ;
35 Eyoñ éte me ne kobô, te ko nye woñ : Amu me nji bo aval ete mfa’a wom mamien.

10 1 Nlem wom ô ju’uya ényiñe jam ; M’aye kuli jam m’ayône de; M’aye kobô ayôle ya nleme wom été.
2 M’aye jô Zambe na, Te ve me mekua ; Liti’i me amu jé w’asengan a ma.
3 Ye a ne mvaé mfa’a wôé na, ô kpwe’ele, A ô biasé ésaé ya mo môé, A viane faé mfa’a fe’e ya bebo mam abé ?
4 Ye wo ô bili mise ya minsôn ? Nge na, ye w’ayen ane môt a yen ?
5 Ye melu môé me ne ane melu me môt, Nge mimbu miôé ane melu me môt,
6 Ane w’asili mfa’a ya mbia be mam mam, A jeñ mfa’a ya abé dam,
7 A kôsa bo w’ayeme na, me nji bo abé, A te ke môt a ne ngule ya nyii môt wo wôé été ?

8 Mo môé me nga limi ma a kôme ma Nlatane mimfa’a mise ; ve w’aviane jiane ma.
9 M’aye’elane wo na, Simesa’ane na, ô nga kôme ma aval ane viek; Nde ye w’aye beta ke me mbulu’ été ?
10 Ye ô nji mane sôé me si ane menyañ, A bo me nli’an ane fromage ?
11 Wo ô nga jale me ékôp a minsôn, A late me ne ta a bives a minsis.
12 Wo ô nga ve me ényiñ a mvam ; A njoman ô nga jome ma ô nga ba’ale nsisime wom.
13 Ve ô nga solé mam mete nleme wôé été ; M’ayeme na, jam ete e ne be wo :
14 Nge m’abo abé, éyoñ éte w’afombô ma, A w’aye bo te kale me mfa’a ya mbia be mam mam.
15 Nge me nto abé, ngo’o ma : Nge me nto zôsô, ve m’aye bo te bete nlô wome yôp; Amu me nto njalane bijô ne lut, A fombô ve nju’u wom.
16 A nge nlô wom w’abete ôbiene yôp, wôna w’ajeñe me ane ñbweñbwem; A w’abeta fe liti na, womien ô ne étua môt mfa’a wom.
17 W’atelé bengaa bôé mfefé ntelane na, be bo’olô ma, A nene ayaa dôé mfa’a wom : Minkôñelane mi mam a bita bi ne be ma.

18 Ajô te ô sooya me abum été amu jé ? Me nga maneya suu nsisim, a te ke dis e tameya yene ma.

19 Me nga ye bo aval ane me nji tame bo; Be nga ye be'e ma akôlô abum akui soñ.
20 Ye melu mam me nji bo tyôtyoé ? ajô te jôké'é, A li'i me étam, nde te m'aye bi mvolan mon étun,
21 Nté me ngenan te ke mfa'a m'aye bo te bulan, Akui si ya dibi a nsisiñe ya awu ;
22 Si é ne dibi ane zañ alu, Si ya nsisiñe ya awu, mam mese ne zameta, Vôm éfufup é ne ane zañ alu.

11 1 Eyoñ éte Tsophar môte ya Naama a nga yalan, a jô na,
2 Ye aka'a abui mejô d'ayiane bo te yen éyalan? Ye môt a to njalane nkobô ne lut a yiane kabe?
3 Ye nkobô mebune wôé w'ayiane toé bôte bivô ? Eyoñ w'akpwe'ele, ye môt a ye bo te ve wo ôson?
4 Amu w'ajô na, Mam m'abuni me ne nya mfubane, A me nto mfubane mise môé.
5 Ve ngo'o nge Zambe a ne kobô, a kui wo biyaé bié,
6 Nnye fe a liti'i wo minsolane mi mame ya ñyemane mam ! Amu a ne fek abui abui.
Ajô te yeme'e na, Zambe a yemete wo ô ve tyôtyoé, sa abim mbia be mam môé m'ayian.
7 Ye ô ne ngule ya yemelane Zambe a njeñan ? Ye ô ne gule ya yemelane Nyô a ne Ngul Ese akekui nya mvo'é ?
8 Jam ete e ne ôyape yôp, aval ane yôp ; ô ne ngule ya bo aya ? E ne édok a dañe Sheol ; ô ne ngule ya yeme jé ?
9 Fe'e ya été é ne ayap a dañe si nyô, E ne ndam a dañe mañ.
10 Nge a ye lôt, a dip, A loene bôt mfa'a ya ntyi'ane mejô, wôna za a ne ngule ya kame nye?
11 Amu a yeme bôt be ne medu'an : A yene fe mbia be mam, a kôsa bo a ne te fase me.
12 Ve momoa môt a ne éwôwôlé mfa'a ya fek, Ya, môt a bialé aval ane mone ya éjakase ya fé.
13 Nge w'atelé nleme wôé zôsô, A same mo môé be nye;
14 Nge mbia jam a ne mo môé été, va'a nye ôyap, A te kañese na, ékotekot é tabe menda bindelé môé.
15 Eyoñ éte w'aye fo'o bete asu dôé yôp, te ke ayeñ ; Ya, w'aye yem ngu, te ke ko woñ :
16 Amu w'aye vuan nju'u wôé ; W'aye simesane wô aval ane mendim me maneya lôt.
17 Wôna ényiñe jôé j'aye bo éngengeñ a dañe zañe môs ;Ja'ane dibi e ne, d'aye bo aval ane tyé.
18 A w'aye tabe mvo'é, jôm te nambe wo, amu ndi nlem é ne ; Ya, w'aye ke w'ajeñ afôla dôé, a wo'an mvo'é.
19 W'aye fe bômbô si, te ke môt a ye ve wo woñ ; Ya, bôt abui b'aye zu wone wo.
20 Ve mise me mbia be bôt m'aye ja ntuk, A b'aye bo te fe bi zene ya tup ; A ndi nleme jap j'aye bo ve nsuane ya nsisim.

12 1 Eyoñ éte Job a nga yalan a jô na,
2 A nto te bisô na, mia mi ne bôt, A ñyemane mam w'aye wu nsamba wônan.
3 Ve ma fe me bili fe'e ane mi bili; Me nji bo mia mvus : Ya, za a ne te yem avale mam ete ?
4 Me ne aval ane nyô a nto jôm môt ba nye be to a woé je, Ma me nga bo me lo'ene Zambe, nnye fe a yalan : Nyô a ne zôsô, môt a ne nya mvo'é, a nto jôm b'awoé.

5 Osimesane ya nyô a to si mvo'é ô ne ve biasé bidim; Jam ete d'ayabe ba mebo
map m'asendé.
6 Menda bindelé ya ba b'awôlé bôte biôm m'ake m'anenenen, A ba b'asoñe Zambe
be nto mvo'é ; Mo map mme Zambe a ve mam abui.

7 Ve tame sili betit éyoñe ji, mbe b'aye ye'ele wo; Sili'i fe anone ya yôp, nde
d'aye kate wo;
8 Nge kobô'ô si nyô, a j'aye ye'ele wo; A kose ya mañ j'aye kañete wo.
9 Za a ne te yeme na, mam mete mese été, Wo ya Jehova ñwô ô boya jam ete,
10 Nnye ate nsisime ya vevea jôm ase ô ne nye wo été, A mvebe ya bôte bese ?
11 Ye sa alo nde d'ave'ele mejô, Aval ane ôyem vi awô'ôtane bidi bié ?
12 Nyemane mam ô ne jôm minnôm mi bôt, A fe'e j'aso nté ya melu.
13 Nyemane mam a éwôlô bi ne be Zambe ; Nye a bili mbôndane mefek a fek.
14 Tame yen, nnye ate a tyam, a be se ngule ya beta lôñ; Nnye ate a dipe môt,
te ke fe adii.
15 O lô, a kame mendim, me ve velé; A beta fe lôme me, me ve bulukane si nyô.
16 Ngul a ñyemane mam bi ne be nye; Ndu'uban ba nduk be ne émbé.
17 A ke a wulu bebôndé mefe'e minsoé, A kôñelane betyi'i mejô mekut.
18 A tii ngata'a bejô bôt, A ka'a be asese mengeteñ.
19 A ke a wulu beprêtre minsoé, A dum biwôlô si.
20 A vaa nkobô ya ba bôt b'abuni, A vaa fe fe'e bemvendé.
21 A sôé bivet ébiasé nyô, A tii asese ya mingungu.
22 A kuli bido'o bi mam bi so'o dibi été, A telé nsisiñe ya awu éfufup été.
23 A kô'ôlane meyoñ, a jiane fe me, A nene meyoñ, a ke fe a wulu me minkôm.
24 A vaa bivete bi bôte ya si nyô fek, A tindi be be wulu fé été vôm zen é ne
momo.
25 B'ake b'abôpe dibi été te éfufup ; A tindi be be ke b'andembe aval ane môt a
so'o bilam.

13 1 O lô, dise dam e yeneya jam ete se, Alo dam e wô'ôya, a yeme fe de.
2 Jam mi ayem, nde ete fe m'ayem ; Me nji bo mia mvus.
3 Me ye'e fo'o kobô Nyô a ne Ngul Ese, A m'akômbô na bia Zambe bi fase mam.
4 Ve mia mi ne belui minsos ; Mia bese mi ne mingengañ mi ne zesé jôm.
5 Ngo'o nge mi ne tabe fo'o bivô ! Jam ete e nga ye bo mia ñyemane mam.
6 Wô'an mfasane wom éyoñe ji, A vô'ôlô meye'elane ya biyaé biam.
7 Ye mi aye kobô ékotekot amu ajô Zambe, A kobô medu'an amu ajô dé ?
8 Ye mi aye liti ngam mfa'a wé ? Ye mi aye sengan amu ajô Zambe ?
9 Ye a ne mvaé na, a ke a kulane mia ? Nge na, ye mi aye du'u nye aval ane môt
a du'u môt ?
10 A ye fo'o lepe mia, Nge mi aliti mame ya ngam asoé.
11 Ye étôto'o jé j'aye bo te ve mia woñ, A angôndô wé a bo te ku be mia ?
12 Minjôane mienan mi mbe jôme ya simesan mi nto minkana ya asup,
Melôñe menane ya kame mia me ne ve melôñe ya metek.
13 Taba'ane bivô, jôka'ane ma, me tame kobô ; A jam ese d'aye zu be ma e za'ak.
14 M'ayiane nyoñe minsône miam mesôñe mam été amu jé, A futi ényiñe jam mo
mam été ?
15 O lô, a ye wôé ma ; me nji bi ndi nlem : A kôsa bo nalé m'aye kam mezene
mam asu dé.
16 Jame dina fe d'aye bo ényiñ mfa'a wome na, Môt a ne te Zambe a ye bo te zu
asu dé.
17 Tuka'a vô'ôlan nkobô wom, A jam m'ajô e tabe'e mia melo.
18 Tama yenan éyoñe ji, me kômeya ajô dam ; M'ayeme na, me ne zôsô.

19 Nyô a ye sengane ma a ne za ? Amu éyoñ éte me nga ye tabe évô a suu nsisim.
20 Ve jame da, te bo me mam mebaé ; Eyoñ éte m'aye bo te sobô asu dôé :
21 Tame vaa wo wôé ôyap be ma ; A angôndô wôé a bo'o te ve ma woñ.
22 Eyoñ éte ô lo'en, a m'aye yalan ; Nge na me kobô'ô, a ô yalane ma.
23 Mbia be mam mam a mam abé mam bi ne tañ aya ? Bo'o na, me yem nkobane wom a abé dam.
24 W'asolé asu dôé amu jé, A bi me aval ane nsiñe wôé ?
25 Ye w'aye ndeñele kaé j'atindiban ? Ye w'aye titane minkôte bikum bi nlisi ?
26 Amu w'atili me mbia be mam ngame yat, A tindi me na, me beta nyoñ mbia be mame ya melu me nga to ndôman :
27 W'asome fe mebo mam bibom été, A ve mezene mam mese mendem; W'atelé mebo si ya mebo mam nné :
28 A kôsa bo me ne aval ane ébole jôm j'andaman, Aval ane ngômesan é ne ndian a kômebua.

14 1 Môt, a ne mbialane ya be minga, A bili ve melu tyôtyoé, a njalane a njuk.
2 A kui aval ane sam, a tyi'iban : A mate fe aval ane nsinsiñ, te fe tabe.
3 Nde ye w'akui mis be avale môt ete, A dutu me ntyi'ane mejô zañe bia wo ?
4 Za ne ngule ya soo mfubane jôm mvimvine jôm été? Te ke môt.
5 Vôm melu mé me nto ntiñetan, Tañe bengone bé é ne be wo, A wo ô teléya nye minné ya a se ngule ya lôt;
6 Tame vaa mis be nye, a tame wo'an, Akekui a ye kpwane môse wé, aval ane nyô a bo ésaé tañ.
7 Amu b'atabe élé ndi nleme na, Nge j'aba'éban, j'aye beta faa, A na, bisôsoñe mintya ya été bi aye bo te man.
8 A kôsa bo ndi ya été w'ayômbô si été ; A nku'u ya été w'awu si été ;
9 Ve éyoñ j'aye wô'ôtane mendim j'aye kui mekaé, A kui mintya aval ane élok.
10 Ve môt a wu, a bôébane si : Ya, môt a kuli nsisim, a ne fe vé ?
11 Aval ane mendim m'ajañe mañ été, A ôsôé vi adutan a kôt ;
12 Aval ete môt a bômbô si, te fe kôlô si : Nné ane jôp d'aye bo te bo, b'*a*ye ke vee, Nge veleban ôyo viap.
13 Ngo'o nge ô ne solé me Sheol été, Ngo'o nge ô ne ba'ale me asoé, akekui ayaa dôé e lôteya, A telé me ngum éyoñ, a simesane ma !
14 Nge môt a wu, ye a ye beta vee ? Me nga ye yange melu mese ya mewosane mam, Akekui m'aye suuban.
15 O nga loen, me ke me nga ye yalane wo : O nga ye bi nkômbane ya ésaé ya mo môé.
16 Ve éyoñe ji w'alañe meda mebo mame tañ : Ke w'anonô abé dam?
17 Nkobane wom ô ne ndiban mfe' été, A w'afet mbia be mam mam ne zeñ!
18 Ve nkôle w'aku w'asu'ulane momo; A ako'o d'avas éto jé;
19 Mendim m'asili mekok ; Mimfuku ya été mi avaa mbulu'u ya si nyô : Aval été w'ajian ndi nleme ya môt.
20 O ne ve dañe nye melu mese, nye ve lôt ; W'akôñelan asu dé, a lôme nye a kôlô.
21 Bone bé b'anyoñe duma, nnye te yem ; B'asilibane si, ve a nji yene jam ete be be.
22 Ve minsône mié mi ne nye nyô mi awô'ô mintaé, A nlem ô ne nye abum w'awô'ôlun.

15 1 Eyoñ éte Éliphaz môte ya Théman a nga yalan, a jô na,
2 Ye mfefe'e môt w'ayiane yalan a a momoa ñyeman, A jale émien a évuñulu j'aso mfa'a jôp d'atôô ?

3 Ye a yiane fase mam a nkobô ô ne te meyak, nge bo minkobô mi ne te volô jôm ?
4 Ya, w'avaa woñ, A ndaman nkañan asu Zambe.
5 Amu mbia be mam môé mme m'aye'ele anyu dôé, A w'atop ôyeme ya bekobô biles.
6 Anyu dôé womien nde d'ave wo mekua, sa ma; Ya, biyaé biôé womien, mbie bi abo'olô wo.
7 Ye wo ô ne môte ya ôsu a nga taté bialé ? Ye ô nga kui atan te yene minkôle mi za bo'ok ?
8 Ye ô wô'ôya nsolan mbôndane mefe'e ya Zambe ? Ye w'atelé ñyemane mam nné ve womien ?
9 Za jam w'ayem, bi ne te yeme de ? W'ayeme jé, nje é ne te bo be bia ?
10 Mfa'a wongan bi bili nlô ô ne nyup a bôt be ne benya minnômô, B'adañ éso woé bemvendé abui.
11 Ye mimvolan Zambe a volô wo nlem mi adañe wo tyôtyoé, Ja'an éfia é ne évôvoé mfa'a wôé ?
12 Amu jé nlem w'adutu wo fé ? Amu jé fe w'asoé mise môé,
13 Ane w'akôñelan nsisime wôé ô wosane Zambe. A kuli mejô me kôlô' anyu dôé ?
14 Môt a ne za, ane a ye bo mfuban ? A nyô a ne mbialane be minga, ane a ye bo zôsô?
15 O lô, a ne te tabe bôte bé be ne étyi mebun ; Ya, yôp ebien e nji bo mfubane mise mé :
16 Ngumane ke nyô a ne abé a ékotekot, Môt a nyu mbia be mam ane mendim !
17 M'aye liti wo, vô'ôlô'ô ma; A jam me nga yen, nde ete m'aye kañete
18 (Di mimfefe'e mi bôt mi maneya kat aso beésa bap, te ke solé de ;
19 Mbe bete étam si é nga vebane be be, A te ke mone biku a nga lôte be zañ);
20 Mbia môt a wu mintaé melu mese a to; Ja'ane tañe mimbu é ne nnaan mfa'a ya nkpwe'ele bôt.
21 Eduñe ya beangôndô be mam é ne nye melo; Melu mam mé m'ake ôsu, mme mete njiane bôt a ye zu be nye.
22 A nji buni na a ye bulan a so'o dibi été, A nkpwaté mekôn w'ayabe nye.
23 A ke a ndeñ a jeñe fembé, a jô na, E ne vé? A yeme na, môse ya dibi w'ayabe bebé wo wé.
24 Njuk a mbia mintaé bi ave nye woñ; Bi adañe nye, aval ane njô bôt a to nkômane ya ke bita.
25 Amu a sameya wo wé a sengane Zambe, A bete émien a mebune ya tabe Nyô a ne Ngul Ese ngame yat;
26 Ve ke mbile be nye, tyiñ ñyemetan, Minsône ya mesu bibene bié mi to afip;
27 Amu a yaleya avoñ asu dé, A maneya fe jale avoñ mevele mé;
28 A tabeya minlam mi ne bilik, A menda vôm môt a nji tabe, Mme mete me mbe bebé ya bo mevis ;
29 *A* ye ke bo kum, nalé fe biôm bié bi aye bo te tabe, Nge biôm biap be bili bi mialane si nyô.
30 A ye bo te kôlô dibi été; Nkaba'a nduan w'aye kôtô mintya mié,
A ye kôlô amu mvebe ya anyu Zambe.
31 A bo'o te tabe mam me ne momo mebun, a du'émien; Amu mam me ne momo m'aye bo ma'ane mé.
32 Jam ete d'aye boban, te yen éyoñe jé é za kpwa'an, A ntya wé w'ye bo te bo nyumi.
33 A ye su'ulane yoé bibuma bié ane ndik, A kutane sam aval ane olivier.
34 Amu nsamba ya ba be ne te Zambe w'aye bo minkôkôm, A nduan j'aye di'i menda bindelé ya benyoñe tañ b'akuse be.

35 B’ayoñ abume ya nkpwala, a biaé abé, A nleme wop w’akôm medu’an.

16 1 Eyoñ éte Job a nga yalan a jô na,
2 Me wô’ôya avale mam ete abui : Mia bese mi ne bezesé bevolô minlem.
3 Ye mejô me ne momo m’aye bi amané? Nge na, jé j’asoñe wo na, ô yalan?
4 Ma fe me to ngule ya kobo ane mi abo, Nge nleme wônan ô to éto nleme wom,
Ve me to ngule ya late bifia a bo’olô mia, A fô’ô mia nlô wom.
5 Ve me nga ye ve mia ngu a anyu dam, A mvolane ya biyaé biam ô nga ye mane mia ôlun.
6 Ja’ane m’akobô, ôlune viam te man; Ja’ane m’ ajibi, za mvolan m’ayen?
7 Ve éyoñe ji a veya me ate’e nyô : O maneya ve nsamba ôse éngôngo.
8 O biya fe me ne fos, jam ete nde d’abo’olô ma : A nkôte nyôle wom w’akôlô si a bo’olô fe ma, Nwô w’akate foé asu dam.
9 A maneya me nyap ayaa dé été, a kpwe’ele ma ;A maneya latane mesôñ mfa’a wom : Nziziñe wom ô maneya jepe mise mé be ma.
10 Be maneya kui me menyu map ; Be maneya me bibi mbibane ya bijô amañ : B’ asulane bebien a tebe me ngame yat.
11 Zambe a ve me be bôt be ne te Zambe, A wua me mo bebo mam abé été.
12 Me nga to mvo’é, nye ve bu’u me bifus; Ya, a maneya bi me tyiñ, a bibi me si bifusebifus : A maneya fe telé me me bo éve’a jé.
13 Bewua bilaé bé b’abômane me ne kpwok ! A sale me abum ne woñ, te ke nyii ; A sôé mendime ya zôñe jame si.
14 A bôé me mebôé mebôé; A mate a zu be ma aval ane beta anene môt.
15 Me maneya loé nkuta a buti ékope jame yôp, A me bôéya nla’a wom mbulu’été.
16 Asu dam e nto évele a du, A nsisiñe ya awu ô nto biyakole biame yôp;
17 A kôsa bo évô é nji bo mo mam été, A meye’elane mam me ne mfuban.
18 A si, te buti metyi mam, A ñyône wom ô bo’o te bi vôme ya wo’an.
19 O lô, ja’an éyoñe ji, ngaa wom a ne yôp été, A nyô a kale ma a ne yôp.
20 Bemvôé bam b’akobô me ékpwe’ele : Ve dise dam d’akuli mili’i be Zambe,
21 Ane a ye ba’ale zôsô ya môt be Zambe, A nyô ya mone môt be môt ba nye be to !
22 Amu éyoñ ayôm mimbu e kpwaneya, M’aye ke zen mfa’a m’aye bo te fe bulan.

17 1 Nsisime wom ô jañeya, melu mam me maneya ne meñ !
Soñ é nto me nkôman.
2 Nde bekpwe’ele be ne fo’o be ma, A dise dam d’afombô nsoñan b’asoñe ma.

3 Va’a jôm éban éyoñe ji, bo’ éban be womien ajô dam ;
Nyô a ye latane me mo ndeme ya yemete atiñ a ne za?
4 Amu wo ô soléya nleme wop be bo te bi fek : Ajô te w’aye bo te bete be yôp.
5 Nyô a kulane bemvôé bé na, be ndamane be, Ja’ane mise me bone bé m’aye jañ.

6 Ve a maneya me bo jôm bôt b’atot étotetoté ; A b’atui me menden asu.
7 Dise dam d’adime fe amu ajô ôlune viam, A bibu’a biam bise bi nto ane nsisiñ.
8 Bôt be ne zôsô b’aye semé jam ete, A nyô a ne te bijô a ye fô’ô émien a tebe nyô a ne te Zambe ngame yat.
9 A kôsa bo nalé zôsôa môt a ye ke ôsu zene jé, A nyô a bili mo me ne mfuban a ye nenenen ngule jé.
10 Ve mfa’a wônan mia bese, beta’a zuan éyoñe ji ; A m’aye bo te koé mfefe’e môt be mia.

11 Melu mam me lôteya, minkômbane miam mi tyi'iya, Ja'ane minsimesane ya nleme wom.
12 B'aveñesan alu môs : B'ajô na, Efufup é ne bebé ane dibi.
13 Nge m'amombô Sheol na, a ne nda jam; Nge me bôéya énoñe jam dibi été;
14 Nge me maneya jô ébole na, O ne me ésa ; A jô étume na, O ne me nyia, a kale jam ;
15 Ndi nleme jam é ne beta bo vé ? A mfa'a ya ndi nleme jam, za a ye yene je ?
16 J'aye siliki a ke mimfeta'a mi Sheol, Eyoñ awo'ane ya mbulu' été e soya.

18 1 Eyoñ éte Bildad môte ya Schuach a nga yalan, a jô na,
2 Mi aye jeñe bifia ntaa vé? Fasan, mvuse valé bi aye kobô.
3 Amu jé b'alañe bia ane betit, A bi bo mvin mise menan ?
4 Wo w'anyape nyôle jôé éyoñ w'ayaa, Ye si j'aye li'i momo amu ajô dôé ? Nge na, ye ako'o d'aye vas éto jé ?
5 Ya, éfufupe ya mbia be bôt j'aye dim, A étyaka'a ya nduane jé j'aye bo te faé.
6 Efufup j'aye bo dibi nda éndelé jé été, A lampe wé a ne nye yôp a ye dim.
7 Meda mebo ya ngule jé m'aye bo mvametan, A fe'e jé émien j'aye dume nye si.
8 Amu mebo mé émien m'awua nye avot été, A wulu mekañe me ôlame yôp.
9 Olam vi aye bi nye étimekili, A ékoé j'aye womane nye.
10 Ekpwap é ne nye nsolane si été, A ékuti j'ayabe nye zen.
11 Beangôndô be mam b'aye ve nye woñ mimfa'a mise, A zu b'atitane nye ba'aba'a mvus.
12 Ngule jé j'aye tek a zaé, A bidim bi aye tabe nkômesan fefele jé.
13 Bibu'a ya nyôle jé bi aye diban, Ya, ntôle mone ya awu w'aye di bibu'a bié.
14 A ye fumban nda éndelé jé vôm a nga buni ; B'aye ke nye asu be njô bôte ya beangôndô be mam.
15 Jôm é nji bo énjé j'aye viane tabe nda éndelé jé : Mbia nduan a ye miaseban vôm a wô'ô tabe.
16 Mindi mié mi aye kôt mfa'a ya si, Ntya wé ke w'aye tyi'ibane yôp.
17 Nsimesan b'asimesane nye w'aye jañe si nyô, A ye bo te fe bi jôé nseñ.
18 B'aye tindi nye aso éfufup a ke dibi été, B'aye titane nye si nyô.
19 A ye bo te bi mona fam nge ndaé fam bôte bé été. Nge môt a beta li'i vôm a nga bo a tabe'e.
20 Ba b'aso nye mvus b'aye semé môse wé, Aval ane ba be nga ke nye ôsu be nga ko woñ.
21 Bito ya bôt be ne bikotekot b'atabe bi ne fo'o aval ete, A vôme ya môt a ne te yeme Zambe, nnye le.

19 1 Eyoñ éte Job a nga yalan a jô na,
2 Mi aye ndeñele me nlem ntaa vé, A bu'u me bifus a mejô?
3 Biyoñ awôme bi mi maneya bo'olô ma : Me nji wô' ôsone na, mi andeñele ma.
4 E bo'o fo'o na, me kobeya, Nkobane wom w'ali'i be mamien.
5 Nge e ne fo'o na, mi aye nene miabebien ngame jame yat, A bo'olô me mekua mam ;
6 Yeman éyoñe ji na, Zambe nnye a nga kôñelane me ajô dam, A bômane me avote dé.
7 O lô, m'ayôn abé été, ve be nji wô'ô ma : M'ayôn a yi mvolan, ve nya ntyi'ane mejôô momo.
8 A maneya lôñe zene jam akak, me bo te ngule ya lôt, A teléya fe dibi mezene mam.
9 A maneya sôté me duma dam, A vaa couronne nlô wom.

10 A maneya bu'u me mimfa'a mise, a me keya ; A téya fe ndi nleme jam aval ane élé.
11 A maneya fe vumelan ayaa dé be ma, A lañe me mfa'a wé aval ane môte wua ya minziziñe mié.
12 Bezimbi bé b'azuzu nsamba, B'abô'ô zene jape ya wosane ma, A vule minkan mbôma'ane nda éndelé jam.
13 A maneya kandé bia be bobejañ ôyap, A beñyemba'ane bam be maneya fo'o tyetebe ma.
14 Bivuvumane biam bi kateya, A benya Bemvôé bam be vuaneya ma.
15 Ba b'atabe nda jam, a bengone be binga be ne bebo bisaé bam, b'alañe me ane njin : Me nto ane mone biku mise map.
16 M'aloen mbo ésaé wom, nnye te yalane ma, Ja'ane m'aye'elane nye a anyu dam.
17 Minga wom a dimi mvebe wom, A nja'an m'aja'é bone be nyia wom mamien.
18 Ja'an ayôme bongo d'abiasé ma; Nge m'akôlô si, b'akobô me abé.
19 Benya bemvoé bam bese b'awô'ô me angôndô, A ba me nga nye'e be kôñelaneya me ngame yat.
20 Eves j' akabetane me ékôp a minsôn, A me nyiñeya a ékope ya mesôñe mam.
21 Koane me éngôngo, koane me éngôngo, A mia Bemvôé bam; Amu wo ya Zambe ñwô ô nambeya ma.
22 Amu jé mi akpwe'ele me aval ane Zambe, A bo te yen abim d'ayian nné ane minsône miam ?
23 Ngo'o nge mejô mam me to ntilan éyoñe ji! Ngo'o nge be tiliya me kalate été!
24 Ngo'o nge b'anyoñ nkôs étyé a afita A me kpwelében ako' été jame ya nnôm éto!
25 Ve mfa'a wom, m'ayeme na Nkôté wom a vee, Éyoñe ya asu'ulan a ye tebe tetele si nyô :
26 Nalé fe éyoñ ékôpe jam, é ne na nyôle nyô, j'aye jañ, Eyoñ éte m'aye yene Zambe te minsône miam ;
27 Nnye ate ma, mamien, m'aye yen, a tele ngame jam, A mise mam m'aye fombô, sa aval ane njin. Nleme wom w'ajañ nyôle jam été.
28 Nge mi ajô na, Aka'a nkpwe'elan bi aye kpwe'ele nye ! Nalé fe tin ajô ébien é ne be ma ;
29 Koan nkpwaté mkône woñ : Amu ayaa d'adutu melepe ya nkpwaté mekôn,
Ane mi aye yeme na, ntyi'ane mejô ô ne.

20 1 Eyoñ éte Tsophar môte ya Naama a nga yalan a jô na,
2 Ajô te minsimesane miam mi ave me éyalan, Amu ajô ya avôle dam e ne be ma.
3 Me maneya wô'ô melep m'ave me ôson ; A nsisime ya fe'e jam w'ayalane ma.
4 Ye ô nji yeme jame dina aso kôa, Nné ane môt a nga telébane si nyô,
5 Na, ndañane bebo mam abé ô ne étun, A meva'a ya ba be ne te Zambe me ne ve ôyôm éyoñ ?
6 A kôsa bo nté wé w'abet akui yôp, A nlô wé w'akui minkut ;
7 Ve a ye jañ nnôm éto aval ane mebi mé émien : Ba be nga yene nye b'aye jô na, A ne vé ?
8 A ye yele aval ane biyeyem, te fe yené : Ya, b'aye titane nye ane jôm môt a yen nlô alu.
9 Dis e nga bo e yene'e nye d'aye bo te beta yene nye ;
Nalé fe éto jé j'aye bo te fe beta fombô nye.
10 Bone bé b'aye jeñ mvam be minzôzoé, A mo mé m'aye timan akume dé.

11 Bivese bié bi bili ngule ya ndôman été ne lut! Ve j'aye bômbô si mbulu' été, ba nye.
12 Ja'an abé d'abo éyôyok anyu dé été, Ja'an a solé de ôyeme si,
13 Ja'an a kame de, te suu de, Ve jibi ba'ale de anyu dé été ;
14 Ve bidi bié bi ne nye miñya bi akôñelan, Bi abo ane zôñe beviet abume dé été.
15 A mineya akum, a ye fe beta yô de; Zambe a ye vaa de abume dé.
16 A ye vili nsule beviet : Oyem akpwe vi aye wôé nye.
17 A ye bo te fombô asôé, Benlôtô be asôé ya wôé a mbon.
18 Jôm a nga bo je ésaé, a ye bulane je, a te mine je; Abim ane biôm a nga nyoñ bi né, a ye bo te vak.
19 Amu a nga kpwe'ele minzôzoé a jô'é mie; A nga wôlé nda a ngu, nde a ye bo te lôñe je.
20 Amu a nga bo te yeme tabe nlem ne mieññ, A ye bo te nyii jôme jia ya biôm a nga bo a yene'e bie mvaé.
21 Jôm é nji ke li'i, a nga bo te di je; Ajô te nkeane ya mam mé m'ake ôsu w'aye bo te libi.
22 Eyoñ a ye jaé a mam abui, mam m'aye viane jembane nye : Wo ya môt ase a to nju' été w'aye kui be nye.
23 Eyoñ a nga ye jale abum, Zambe a ye wua ayo'o ya ayaa dé be nye, A noo nye de éyoñ a to a ja'ak.
24 A ye mate étyé mewosane, A élaé mvot j'aye viane lume nye akoñ ne vôs !
25 A té de, d'aso nye nyô ; Ya, ngemban nsoñe ya été w'aso nye zôñ,
Beangôndô be mam be kuiya be nye.
26 Dibi se d'anaaban ajô bidima bi biôm bié : Nduan môt a ne te vuñulu j'aye di'i nye ; J'aye di'i jôm j'ali'i nda éndelé jé été.
27 Yôp d'aye kuli abé dé, A si j'aye kôlô si ngame jé yat.
28 Akum a nga kô'ôlan nda jé d'aye kôlô ; Biôm bié bi aye wondô môs ayaa d'aye kui be nye.
29 Ngape ya mbia môt j'aso be Zambe, nje éte nyô, A akap Zambe a nga telé nye, nde le.

21 1 Eyoñ éte Job a nga yalan a jô na,
2 Tuka'a vô'ôlan nkobô wom; Ajô di e bo'o mimvolane mienan mi avolô.
3 Jiba'ane ma, ma fe m'aye kobô ; A éyoñ me kobôya, kpwe'ela'an.
4 Mfa'a wom, ye m'atate be môt? A m'abene bo ôjeja'a a jé?
5 Fomba'ane ma, a semé, A mi butu' mo anyu.
6 Ja'an éyoñ m'asimesan, m'awô'ô njuk, A angôndô a bi me minsôn.
7 Amu jé bebo mam abé be vee, Ve yômbô, ya, ve bo éwôlô mfa'a ya ngu?
8 Mvoñe jap j'ayem nsamba wop été, mise map me lô, Nalé fe bone bap, asu ya mise map.
9 Menda map me ne mvo'é, woñ te ke akui, Nalé fe ntume Zambe te nambe be.
10 Nnôm ényaka wop a ve abum, te selan ; Ngal ényaka wop a biaé, abum te vas.
11 B'alôm ayôme bone dap, e ke ane mbam mintômba, A bone bap b'ajem.
12 B'ayia bia éyoñ b'abôm ngom a éngombé, A va' éyoñ b'awô'ô tyiñ ndiñ.
13 Melu map m'alôte be afo' été, A teme na, ôyôm étun, b'alumbu a ke Sheol.
14 Nde b'ajô Zambe na, Tame kôlô be bia ; Amu bi nji kômbô ñyemane ya mezene môé.
15 Nyô a ne Ngul Ese a ne jé, ane bi ayiane bo nye ésaé? A bi aye bi za nsenge, nge bi aye'elane nye ?
16 Tame yen, afo'o dap e nji bo mo map été : Mbôndane fe'e ya mbia be bôt ô ne me ôyap.

17 Jame dina d'abo biyoñe tañ aya na, lampe ya mbia be bôt a dim?
A na, bidime biap bi azu be be ? A na, Zambe a kap alun ayaa dé été ?
18 A b'abo aval ane bikum bi nlisi évuñulu été, Avale fe ane bivua ôkôs vi abe'e ?
19 Mi ajô na, Zambe a naan abé dé mfa'a ya bone bé. A yaka'ane de be émien, ane a ye yeme de :
20 Mise mé émien me tame yen njañane wé, A nya'a fe ayaa ya Nyô a ne Ngul Ese.
21 Amu a tyô'ô za jômô mfa'a ya nda bôte jé j'aye tôñe nye, Eyoñ tañe ya bengone bé é ne ntyi'an étun ?
22 Ye môt éziñ a ne ye'ele Zambe ñyeman, Vôm a tyi'i ba be ne mbetane yôp mejô?
23 Wua a wu a bili ngule jé ése, A to fo'o mvo'é a ne mieñ!
24 Minlônga mié mi nto menyañ été ne lut! A foñe ya bivese bié é maneya wô'ôtan émumun.
25 Mfe a wu, nleme wé ve ayôl ayô, Te ke tame tye'e mvaé.
26 B'abômbô si mbulu' été avale da, A bitum bi abuti be.
27 Tama yenan, m'ayeme mam mi asimesan, A mefe'e mi akômbô ndamane me me.
28 Amu mi ajo na, Nda mon njô bôt é ne vé ? A nda éndelé vôm mbia be bôt be nga to é ne vé?
29 Ye mi nji tame sili bôt b'alôtan ? Nalé fe ye mi nji yem bifia b'aliti,
30 Na, mbia môt a maneya naabane na, a yange môse ya bidim ? A be nto nkulan atan a tôbane môse ya ayaa?
31 Za a ye kañete zene jé asu dé? A za ye ya'ane nye mam a nga bo ?
32 Ve b'aye be'e nye a ke nye soñ, A bôt b'aye mombô soñ éte.
33 Bibankele'e ya nje'ese bi aye bo mvaé mfa'a wé, A bôte bese b'aye tôñe nye mvus, Avale fe ane bizu'u bi nga ke nye ôsu.
34 Ajô te mi avolô me momo mvolan aya, Vôm jôm j'ali'i biyalane bienan été é ne ve minsos ?

22 1 Eyoñ éte Éliphaz môte ya Théman a nga yalan, a jô na,
2 Ye môt a ne bo jôm j'avolô be Zambe? Nyô ane fek a ne fo'o jôm j'avolô be émien.
3 Ye Nyô a ne Ngul Ese a yen mvaé amu na, ô ne zôsô ? Nge na, ye a yen mvolan amu na, w'akôm mezene môé nya mvo'é ?
4 Ye a lepe wo amu nkoan w'ako nye woñ, A nyine fe ntyi'ane mejô été nsamba wôé?
5 Ye abé dôé e nji bo anen? Nalé fe mbia be mam môé me ne te nné.
6 Amu ô nyoñeya biban be monyoñ te ajô, A soté minsoé mengômesane map.
7 O boya te ve ba b' ajuk mendime ya nyu, A ô kameya bewô'ô zaé bidi.
8 Ve mfa'a ya éwôlô môt, nje é nga bili si nyô; A môt ya duma, nnye a nga to je été.
9 O lômeya minkus mi kôlô zesé, A mo me bobenyui me nga mane bu'uban.
10 Ajô te melam m'abômane wo, A woñe ya temetem w'adeñele wo,
11 Nge dibi, ane ô ne te ngule ya yen, A abui mendim d'avise wo yôp.
12 Ye Zambe a nji bo yôp été ne febebe ? Fombô'ô fe nté ya ateté, nté ôyape yôp e né !
13 Nde w'ajô na, Zambe a yeme jé? Ye a ne ngule ya bo ntyi'i mejô, a tulan afipe dibi ?
14 Minkut mi ne afip mi abuti nye, ajô te a ne te yen ; A wulu njiñelete ya yôpe yôp.
15 Ye w'aye ba'ale nnôme zen Nwô mbia be bôt be maneya wulu?

16 Mbe be nga to'oban ne bap, te yen éyoñe jap é za kpwa'an, Mbe, mbôka'a wop
ô nga sôébane si aval ane ôsôé,
17 Mbe bete be nga jô Zambe na, Kôlô'ô be bia ; A na, Nyô a ne Ngul Ese a ne
ngule ya bo za jame ajô dangan ?
18 A kôsa bo nalé a nga jalé menda map a biôm bi ne mvaé : Ve mbôndane fe'e
ya mbia be bôt ô ne me ôyap.
19 Ba be ne zôsô b'ayene jam ete, a vak, A ba bene te bijô b'awoé be éwowoé,
20 A jô na, Ba be nga nkôlô bia si ngame yat be maneya fo'o tyi'iban, A nduan é
maneya di'i mebuka'a map.
21 Bo' ô yembane nye éyoñe ji, a tabe mvo'é : Nalé ate mvaé j'aye zu be wo.
22 M'aye'elane wo na, ô nyoñe metiñ m'aso anyu dé, A naane fe mejô mé nleme
wôé été.
23 Nge w'abulane be Nyô a ne Ngul Ese, wôna w'aye lôñeban, Nge w'avaa ékotekot
menda bindelé môé ôyap.
24 Nde bô'é édima jôme jôé mbulu'u' été, A bôé fe or ya Ophir meko'o ya atôñ
été ;
25 Wôna Nyô a ne Ngul Ese a ye bo édima jôé, A argent a ne beta tañ mfa'a wôé.
26 Amu éyoñ éte w'aye yen mvaé be Nyô a ne Ngul Ese, A bete asu dôé yôp be
Zambe.
27 W'aye bo meye'elane môé be nye, nde nnye ke a ye wô'ô wo; A w'aye tôé
metiñe môé.
28 W'aye fe tyi'i na jam e bo'ok, nde fe d'aye bobane be wo; A éfufup j'aye faé
mezene môé.
29 Eyoñ b'adume wo si, w'aye jô na, Mbetan ô ne; Nalé fe a ye nyii môt a ne
nje'eban nlem.
30 A ye nyii to nyô a ne mekua : Ya, a ye yen ényiñ amu mfubane ya mo môé.

23 1 Eyoñ éte Job a nga yalan a jô na,
2 Ja'ane môse wu ntate wom ô ngenan ô benek : Mbibane wom ô ne adit a dañ
ntatan m'atat.
3 Ngo'o nge me ne yeme vôm me ne yene nye ! Ane me ne kui éto jé ébien !
4 Me nga ye bôé ajô dam zôsô asu dé, A jalé anyu dam a bifia.
5 Me nga ye yem mejô aye yalane ma, A wô'ô jam a ye jô ma.
6 Ye a nga ye suñe jam be ma, a to éwôlô ya ngule jé ana? Momo; ve a nga ye
vô'ôlô ma.
7 Vôm ate môte ya zôsô a ne fase mam be nye ; Nalé me nga ye nyiñ nnôm éto
be ntyi'i mejô wom.
8 Tame yen, m'ake ôsu, ve a nji bo wôé; A bulan mvus, ve me se ngule ya yene
nye;
9 A ke mbo nga, éyoñ a bo ésaé, ve me se ngule ya lôbô nye ; Nnye a sobô
mfa'a ya mbo nnôm, nde te me bo te ngule ya yene nye.
10 Ve a yeme zen m'ake ; Eyoñ a ve'eleya ma, m'aye kui aval ane or.
11 Abo dam e yemeya bibô'a mebo bié été; Me ba'aleya zene jé, te ke yale feñ.
12 Me nji bulan mvus, a li' atiñe ya biyaé bié ; Me kôaneya mejô ya anyu dé a
dañe bidi biam bi ayiane ma.
13 Ve a bili aval nleme da, a za a ne ngule ya vite nye ? Jam nleme wé w'akômbô,
nde ete a bo.
14 Amu a bo mam me ne ntyi'an ajô dam : Avale mam ete e ne be nye abui.
15 Ajô te m'adañe ko woñ éyoñ a to ; Eyoñ m'afas, m'ako nye woñ;
16 Amu Zambe a veya nleme wom atek, A Nyô a ne Ngul Ese a dañeya ve me
woñ;

17 Amu me nga bo te tyi'iban te yene dibi e za bo'ok, Nalé fe a nji buti afipe dibi na, e bo te kui asu dam.

24 1 Amu jé Nyô a ne Ngul Ese a bo te naane biyoñ ? A ba b'ayeme nye b'abo te yene melu mé amu jé ?
2 Bevo'o be ne été be wô'ô vaa mendeme ya si ; B'awôlé mimbam mintômba a ngu, a ve mie bidi.
3 B'atitan éjakase monenyui ; B'ayoñ nnôm ényaka ya nkus éban.
4 B'avôône ba be ne ôsame zen : Minzôzoé ya si nyô mi asobô mise.
5 Tame yen, aval ane éjakase ya fé bi to nkôte si B'ake mfa'a ya ésaé jap, a ke b'ajeñe bidi mban ; Fé nje j'ave be bidi ya bone bap.
6 B'atyi'i beta bidi bap mefup; B'atô'ô mekolo'o afupe mindi'i ya mbia be bôt.
7 Be bô ngum alu minsoé te ke mengômesan, A te bi jôme ya buti nyô éyoñe ya avep.
8 B'aboté biko'o bi mveñe minkô, A wuban akok amu te ke asoé.
9 Bevo'o be ne été b'até monenyui abé, A nyoñ éban be minzôzoé ;
10 Nalé ate b'ake b'awulu minsoé, te ke mengômesan, A b'abe'e mimbom mi nlisi amu b'awô'ô zaé.
11 B'abo mbon meka'a ya bôte bete été ; B'atya'a bibé bi vin biap a mebo, a wô' évé.
12 Ntate bôt w'aso nlam ô ne jama bôt, A nsisime ya ba be ne mbalane meveñ w'abôé miñyôn : Ve Zambe a ne te fombô mekute me mam mete.
13 Bana be ne ba ya nsamba w'aben éfufup ; Be ne te yem mezene ya été, Nge tabe bone mezene ya été.
14 Nwôé bôt a kôlô si éyoñ éfufup j'atate ; A wôé nzôzoé a nyô a ne ôsame ; Alu se a nto ane ñwuwup.
15 Dis mbo mejiane fe d'ayange fôfol ngô'é, A jô na, Te ke dis d'aye me yen : A ke a veñesan asu dé.
16 B'ake b'afak, a tupe menda dibi été : B'adipe bebien nda été a môs ; Be nji yem éfufup.
17 Amu tyé é ne be bese aval ane afipe dibi ; Amu b'ayem beangôndô be mame ya afipe dibi.
18 B'alôt a ke avô mendime yôp; Ngape jap é nto biyo'é mfa'a ya si nyô : Be ne te kôñelan a ke zene ya mefupe mindik.
19 Mfum ba ayôñ b'avelé mendim me neige : Aval ete fe Sheol a bo ba be maneya bo abé.
20 Abume nyia d'aye vuane nye; Bitum bi aye kôme di nye; B'aye bo te ke fe simesane nye; A ékotekot j'aye bu'uban aval ane élé.
21 A di minkôkôm mi ne te biaé, A bo te bo nkus mvaé.
22 Ve Zambe a ba'ale biwôlô a ngule jé : Nyô a ne te bi ndi ya ényiñ a viane kôlô si.
23 Zambe a kôme be na be tabe mvo'é, a b'awo'ane je été ; A mise mé m'afombô mezene map.
24 B'abetebane yôp ; ôbe aboñ ô lôteya, be maneya ke ; Ya, b'asilibane si, b'anyoñeban a vase zen aval ane ba bevo'o bese, B'atyi'iban aval ane meso'o minlô mi nlisi.
25 Nge a nji bo nalé éyoñ ji, za a ye tu'a liti na, me ne minsos, A ve nkobô wom momo ?

25 1 Eyoñ été Bildad môte ya Schuach a nga yalan, a jô na,
2 Njôan ba woñ bi ne be nye; A telé mvo'é mevôme mé me ne yôp.
3 Ye minsamba mewosane mié mi ne tañ ? Efufupe jé é ne te tôô be za ?

4 Nde môt a ne kabe be Zambe aya ? Nge na, nyô a ne mbialane be minga a ne bo mfuban aya ?
5 Tame yen, ja'an ngon é nji bi mfaéan, A ateté e nji bo mfubane mise mé :
6 Ngumane ke môt, nnye a ne étum ! A mone môt, nnye a ne étum !

26 1 Eyoñ éte Job a nga yalan a jô na,
2 Aka'a mvolan ô volôya nyô a ne te ngu! Aka'a nyian ô nyiiya wo ô ne te ngu !
3 Aka'a nleban ô lebeya nyô a ne te fek ; A kañete mame ya nya ñyemane abui nkañetan!
4 Za ô nga kobô bifia? A nsisime za ô nga so be wô?
5 Ba be nto miñwuan b'afô'ôban Mendime si ba be ba be to été.
6 Sheol a ne soé asu Zambe, Abaddon a nji bi jôme ya buti.
7 A limeti nord eyeyemba yôp, A tyelé si nyô momo yôp.
8 A ka'a mendim minkute mié mi ne afip été ; Nkut ôte te ke nyabé me si.
9 A dibili asu éto njôô jé, A yalé je nkute wé yôp.
10 A maneya kañ nné mfa'a ya mendime yôp, Akekui minné ya éfufup ba dibi.
11 Mekône me yôp m'afô'ôban A semé melepe mé.
12 A fô'ô mañ a ngule jé, A sale Rahab ne woñ a fe'e jé.
13 Amu Nsisime wé yôp d'akômesan ; Wo wé ñwô ô lumeya nyo é ne avôle dulu.
14 Tame yen, malé mete me ne ve biwome ya mezene mé : Aka'a mon ôfôfoé bi aviane wô'ôtane nye !
Ve za a ne ngule ya yem beta éduñe ya ngule jé ?

27 1 Ane Job a nga beta fe to'é nkañete, a jô na,
2 Ane Zambe a vee, nyô a vaaya zôsô wom, A Nyô a ne Ngul Ese, nyô a ndeñeleya nleme wom
3 (Amu ényiñe jam éngenane me ngum, A nsisime ya Zambe ô ne mimbile mi jôé été) ;
4 M'abele fo'o na, biyaé biam bi aye bo te kobô ékotekot, Nalé fe ôyeme viam vi aye bo te kuli medu'an.
5 E bo'o me ôyape na, ma me ne kale mia : Akekui m'aye wu, m'aye bo te vaa mvo'é jam be mamien.
6 M'abi zôsô wom ne zeñ, teke suu nye : Nlem w'aye bo te ve me bijô nté me vee.
7 Nsiñe wom a bo' aval ane mbia môt, A nyô a kôlô me si ngame yat a bo' ane ékotekote môt.
8 Amu ndi nleme ya môt a ne te Zambe, ja'an a yen akum, é ne jé ? Eyoñ Zambe A vaa nsime wé?
9 Ye Zambe a ye wô'ô ñyône wé Eyoñ nju'u w'azu be nye ?
10 Ye a ye yen mvaé be Nyô a ne Ngul Ese, A loene Zambe biyoñe bise ?
11 M'aye ye'ele mia ajô wo ya Zambe; M'aye bo te solé jam e ne be Nyô a ne Ngul Ese.
12 Mi lô, miabebien bese mi yeneya de ; Nde mi maneya bo benya mekutu amu jé ?
13 Akape ya mbia môt be Zambe, nde dina, A ngape jôme ya bekpwe'ele, nyô b'anyoñ be Nyô ane Ngul Ese,
nje nyina :
14 Nge bone bé b'afôé, jam ete e ne amu nkpwaté mekôn ; A mvoñe jé j'aye bo te jaé bidi.
15 Ba b'abu'u be nye b'aye jambe awu été, A minkuse mié mi aye bo te kutane miñyôn.
16 Ja'an a kôan argent mevis ane mbuluk, A kôm mengômesan ane metek;

17 A ne kôme me, ve bezôsô b'aye jaé me, A ba be ne te bijô b'aye kaban argent.
18 A lôñ nda jé aval ane évulebebase ya alu, Aval ane ébem nso vu a bo.
19 A bômbô si a to kum, ve a ye bo te sulane beésa bé be né ; A kui mis, a nto momo.
20 Beangôndô be mam b'abilane nye aval ane mendim, Okôs vi ato'é nye alu se.
21 Evuñulu ya mfa'a jôp d'atôô j'abe'e nye, nye ve kôlô ; J'avose nye éto jé ne vañ !
22 Amu Zambe a ye wua nye biôm, te nyii nye : A nga ye yi na, a tupe mo mé été.
23 Bôt b'aye kute nye mekôp, A vime nye na, a kôlô wé.

28 1 Ebé b'afa' argent éne fo'o été, A vôm b'anyoñ or, nyô b'akôm.
2 Etyé j'anyoñebane si été, A mvot j'anyemé é so'o mekok.
3 Môt a ve dibi amané, A jeñ, akui susu'a minné, Meko'o ya alu a dibi ne zi'ili !
4 A tup mbuñ si été a kandane vôm bôt be to ; Abo d'avuane be : Be tyele bôt ôyap, b'ake b'adeñndeñ.
5 Mfa'a ya si nyô, bidi bi aso été; A mfa'a ya si é nto mfuman aval ane nduan j'abo.
6 Meko'o ya été me ne bibô'a besaphir, E bili fe ndup or.
7 Te ke ébibi ônon j'ayeme zen éte, Nalé fe dis ôbam e nji yene je :
8 Betit be ne mebun be nji tibi je, Nalé fe ñyôyô'o ñbweñbwem ô nji lôt été.
9 A same wo wé a nambe ako' e ne ayet ; A nyu'u beta minkô, a kôñelane mie.
10 A tupe mezene mendim meko' été; Dise dé d'ayene jôm ése é ne édima.
11 A ye'e bone be atôñ be bo te len ; A jôm é ne nsolan nje a kuli éfufup été.

12 Ve b'aye koé ñyemane mame vé ? A éto ya fek é ne vé ?
13 Môt a nji yeme tañe ya été ; Nalé fe be ne te yene wô si ya bevevee be to.
14 Edo'o j'ajô na, O nji bo me été; A mañ m'ajô na, O nji bo be ma.
15 O se ngule ya nyoñeban a or, Nalé fe b'aye bo te ve' argent kop, a ve nye tañe ya été.
16 Be se ngule ya fusane wô tañ aval ane or ya Ophir, Nge aval ane onyx a ne édima, nge saphir.
17 Or a éyen ba be wô be se ngule ya bo tañe jia, Nalé fe b'aye bo te folane wô a bidima bi biôme ya mbamba or.
18 B'aye bo te tote corail nge señ : Ya, tañe ya ñyemane mam j'adañe meko'o me ne édima.
19 Topaze ya Éthiopie ba wô be nji to tañe jia, Nalé fe b'aye bo te fusane wô tañ aval ane nya or.
20 Nde ñyemane mam w'aso mfa'a mbé? A éto ya fek é ne vé ?
21 Vôm ô ne nsolane mise me biôm bise bi vee, A ndiban mfa'a ya anone ya yôp.
22 Njian ba Awu b'ajô na, Bi wô'ôtaneya ôfôfoé ya été a melo mangan.

23 Zambe nnye a yeme zene ya été, Nnye fe a yem éto ya été.
24 Amu nnye a fombô akekui meku'u ya si nyô, A yene yôp ese si ;
25 Mfa'a ya bo jôm j'ave' évuñulu adit : Ya, a kape mendim a ôvek.
26 Eyoñ a nga telé mvinda mfa'a ya mveñ, A zen mfa'a zo'oyañe ya ndum mveñ,
27 Eyoñ éte nje a nga yene wô, a kañete wô; A nga telé wô, ya, a jeñe fe wô.
28 Ane a nga jô môte na, Tame yen, nkoane Jehova woñ, ñwô ôte ô ne ñyemane mam; A nkôlane ya kôlô abé, ñwô ôte ô ne fek.

29 1 Ane Job a nga beta fe to'é nkañete, a jô na,

2 Ngo’ nge me to aval ane éyoñe bengone ya mvus, Aval ane éyoñe melu Zambe a nga nonô ma ;
3 Eyoñ lampe wé a nga faé nlô wom yôp, A me nga wulu a tulane dibi été amu éfufupe jé ;
4 Aval ane me nga to éyoñ melu mam me mbe benya meluu, Éyoñ ñbwa ya Zambe é nga lat nda éndelé jam;
5 Eyoñ Nyô ane Ngul Ese a ngenan a to be ma, A bone bam be nga to me mbôma’ane;
6 Eyoñ meda mebo mam me mbe nsôban a zoñ, A ako’ e nga kuli me atôñe ya mbon!
7 Eyoñ me nga bo me kele’ mbé akak, mfa’a ya nlam, Eyoñ me nga bo me kôme’éto jam nseñ,
8 Bendôman be nga yene ma, a sobô, A minnôm mi nga kôlô si a tebe betetele;
9 Bendômane be njô bôt be nga jô’é nkobô, A buti mo menyu;
10 Tyiñe biwôlô bi bôt é nga je’ebe, A ôyem ô nga kabetane be nda anyu.
11 Amu éyoñ alo e nga wô’ô ma, éyoñ éte e nga botane ma; Eyoñ dis e nga yene ma, e nga kañete ajô dam :
12 Amu me nga bo me nyi’i nzôzoé w’ayôn, A monenyui fe, nyô a nji bi môte ya volô nye.
13 Ebotane ya nyô a nga ye jañ é nga kui be ma ; A me nga ve nlem nkus ô yia bia ya mevak.
14 Me nga jaé zôsô, nnye ve bo me ngômesan :Nya ntyi’ane mejôô wom a mbe aval ane éwoman a étôto’ ako’o
ya ngômesan.
15 Me nga to mis be mindindim, A me mbe mebo be mimbôbôk.
16 Me mbe ésa be ba be ne ôsame : A me nga bo me kula’an ajô ya nyô me nga dimi, mvo’é.
17 Me nga bu’u mintyetye’e ya nyô a ne ékotekot, A té jôm a nga bi, mesôñe mé été.
18 Eyoñ éte me nga jô na, M’aye wu dumba’a dam été, A m’aye kô’ôlane melu mam aval ane nselek:
19 Ndi wom w’anyin mfa’a mendim me né, A élok é bô ntya wom ngum alu :
20 Duma dam e ne nyumi jôm be ma, A élaé jam é boya mfefé mo mam été.
21 bôt be nga bo be ba’é melo mfa’a wom, a yange, A tabe bivô, a vô’ôlô fe’e jam.
22 Eyoñ mejô mam me kuiya, be nji fe beta kobô;A nkobô wom ô nga mia’a be be.
23 Nde be nga yange me aval ane b’ayange mveñ; Be nga kui menyu map ne vôññ, ane ba b’ayange mveñ j’asu’ulan.
24 Me nga muñe be, éyoñ be nga to te jôme ya tabe je mebun : A be nji wua éfufupe ya asu dame si.
25 Ma me nga tope zene jap, atabe si ane évet, Me to fe ane njô bôt nsamba mewosan été, Avale fe ane nyô a
volô beyi du minlem.

30 1 Ve éyoñ ji ba be ne me bongô b’abi me ékpwe’ele, Mbe beésa bap me nga vini me telé’é be nsamba bemvu ya mbame wom.
2 Ya, ngule ya mo map, é ne me volô vé ? Bôt bete, mbe éto mvendé é jañeya be.
3 Be maneya bômelan amu meliñ a mfumbale ya zaé; B’awôté nkôte tyia, dibi ya bilik a éndaman été.
4 B’até ésañ mfôm bone bilé ; A mindi mi ônoñ mi ne bidi biap.

5 B’atitane be bôt été ; B’aso be aval ane b’aso ñwuwup;
6 Nalé b’atabe beangôndô mimbi’ili été, Mimbile mi si été a mekok.
7 B’ayôn ane bijakas bone bilé été ; B’asulane sase si.
8 Be ne bone ya mekut, ya, be ne bone be bôte ya ézezam ; Be nga bibi be minkasa a titane be si éte.
9 Eyoñe ji ma me nto jia jap, Ya, me nto éfia ya fianga be be.
10 B’avini ma, b’atebe me étyetetyet, A te kate tui me menden asu.
11 Amu a tiiya nkole wé, a liti me njuk ; A be vaaya kandé ékabela asu dam.
12 Momoa nsamba ate a kôlô me si mfa’a ya mbo nnôm ;B’ake b’avôône me mebo, A b’abô’ô me mezene mape
ya ndamane mam ngame yat.
13 B’andamane zene jam, B’atindi bidime biam ôsu, Ja’ane bôt be ne te bi mvolô.
14 B’azu aval ane bôt b’anyin afôla be nga tup akak : Zañe mam m’ andaman b’azu b’abi’iti a kui me yôp.
15 Beangôndô be mam be kôñelaneya be ma; B’atitane duma dam ane évuñulu; A mvo’é jam é lôteya aval ane nkut.
16 Eyoñe ji nsisime wom ô maneya me sôébane si nyôl été; Melu ya njuk me biya ma.
17 Eyoñe ya alu bivese biam bi nto me mintuban nyôl été, A mintaé mi alôpe ma mi ne te wo’an.
18 Ngômesane jam é maneya ndaman amu beta ngule Zambe ; J’adingane me aval ane tyiñe ya alô’ô dam.
19 A maneya wua me mboto’ été, A me nto ane mbulu’u ba asup.
20 M’aloene wo, wo te yalane ma : M’atebe tetele, wo ve lôbô me ne fonaa!
21 O maneya kôñelan a bo me njet; W’akpwe’ele me a ngule ya wo wôé.
22 W’abete me yôp vôm évuñulu é né, w’atindi me na, me wulu été yôp ; A w’anyemele me ôkôs été.
23 Amu m’ayeme na, w’aye ke me awu, Mfa’a ya nda é ne ntiñetane bevevee bese.
24 Ve jame da, ye môt a ne te same wo éyoñ a ku ? Nge éyoñ a tôbane bidim, ajô te a yôn a yi mvolan ?
25 Ye ma me nji yi ajô nyô a mbe nju’été ? Ye nleme wom ô nji wô’ôlun ajô ba be ne ôsame?
26 Eyoñ me nga mombô mvaé, abé e nga viane so; Eyoñ me nga yange éfufup, dibi e nga viane so.
27 Nleme wom w’awô’ô njuk, ô ne te wo’an; Melu me njuk me kuiya be ma.
28 M’ake m’ayôn, jôpe momo : M’atebe tetele ésulane bôt été, a yôn a yi mvolan.
29 Me ne monyañe bemvak, A môte ya nsamba beéngutu.
30 Ekôpe jam é nto évindi, j’ake j’aku me si, A bivese biam bi nto ndi’an a ayôñ.
31 Ajô te mvete jam é kôñelaneya du, A ndiñe wom ô kôñelaneya tyiñe ya ba b’ayi.

31 1 Me nga bo mise mam élat;Nde me ne beta fombô éndune minga aya ?
2 Amu akap d’aso be Zambe yôp e ne jé, A ngape jôm j’aso be Nyô a ne Ngul Ese yôp été?
3 Ye é nji bi bidim mfa’a ya ba be ne bikotekot, A éndaman mfa’a ya bebo mam abé ?
4 Ye a ne te yene mezene mam, A lañe meda mebo mam mese tañ?
5 Nge me wuluya nsamba minsos, A nge abo dam e keya avôl mfa’a
ya medu’an
6 (Me tame ve’eban nlôt ô ne zôsô été, Nde te Zambe a ye yeme zôsô wom);
7 Nge abo dam e yaleya feñ, a li’i zen, A nleme wom ô wuluya a tôñe mise mam, A nge ayeñ éziñ e kabetaneya me mo :

8 Wôna me tame mias, a mfe a ja’ak ; Ya, bidi ya afupe dam bi fumba’an.
9 Nge nleme wom ô maneya wonebane be minga, A me keya m’ayabe mbé môt bia nye bi to;
10 Wôna minga wom a ko’o bidi be môt mfe, A befe be bômbô’ô nye.
11 Amu jam ete e ne mbia étom; Ya, e ne mbia jame ya nyoñe melep be betyi’i mejô :
12 Amu e ne nduan j’adi’i akekui Njian, A d’aye fume biôm bise bi nga kô’ôlane be ma.
13 Nge me biaséya ajô mbo ésaé wom a ne fam nge nyô a ne minga, Eyoñ be nga suñe jam b e ma;
14 M’aye beta bo aya éyoñ Zambe a kôlô si ? A éyoñ a jome ma, m’aye yalane nye aya ?
15 Ye sa nyô a nga té me abum été a té fe nye ? Ye sa môte wuwua a nga kôme bia abum été ?
16 Nge me kameya minzôzoé jam mi akômbô, Nge tindi mise me nkuse na, me kat,
17 Nge me diya ôfufus adi viam étam, A monenyui te di jôme ya été
18 (Momo, ataté ane me nga so mongô fam éte é nga yaé be ma aval ane be ésa, A me kaleya minga ate ataté ane me nga so abum be nane);
19 Nge me yeneya mbo’ éziñ a jañ amu njeñane mengômesan, Nge yene na, nyô a ne ôsame a nji bi jôme ya buti nyô :
20 Nge angeteñe dé e nji botane ma, A nge a nji wô’ô nyôl ayoñ amu mevule ya mintômba miam;
21 Nge me beteya monenyui wo wome yôp ngame yat, Amu me nga yen mvolane wom mbé aka’a ya nlam été:
22 Eyoñ éte étule jam é kolé’ébebas, A wo wom ô buki’i a kôlô éves.
23 Amu bidim bi aso be Zambe bi ne me angônda jôm; A me se ngule ya bo jôm amu beta étôto’o wé.
24 Nge me téléya or na, é ne ndi jam, A me jôya mbamba or na, O ne jôm m’atebe je mebun ;
25 Nge me va’aya amu akume dam e mbe abui; Amu wo wome fe ô nyoñeya abui;
26 Nge me yeneya jôp éyoñ e nga faé, Nge ngon é wulu’ éfufup été,
27 A nleme wom ô nga woneban asoé, A anyu dam e nga late wo wom;
28 Jam ete fe e ne mbia jame ya nyoñe melep be betyi’i mejô; Amu me nga ye kate Zambe a ne yôp.
29 Nge me va’aya amu njañane ya nyô a nga siñe ma, Nge bete mamiene yôp éyoñ abé e nga koé nye
30 (Ya, me nji kañese na, anyu dam e kop Vôm ayo’é nye, e jaké’é ényiñe jé zen éte);
31 Nge bôte ya nda éndelé jam be nji jô na, Za a ne ngule ya yene nyô a nji jaé a tite jé?
32 (Mbômbô meyoa a nji tabe nseñ; Ve me nga dii nke dulu mimbé miam);
33 Nge me butiya mintyamane metiñe miam aval ane Adam, Vôm me nga solé mbia be mam mam tôé été;
34 Amu me nga ko beta ékôane bôte woñ, A mbiasan menda me bôt m’abiasé ô nga ve me woñ, Nalé me nga tabe évô, te kui mbé—
35 Ngo’o nge me bili nyô a ye wô’ô ma ! (O lô, ntilane ya jôé dame wu, Nyô a ne Ngul Ese a yala’ane ma) A nge me bili mbo’olan nziziñe wom ô nga tili !
36 Ve me ne be’e wô étu ; Me ne ka’a wô be mamien ô bo couronne :
37 Me ne kate nye tañe meda mebo mam ; Me ne ke nye bebé aval ane mone ya njô bôt.
38 Nge si jam j’ayône me ngame yat, A mefandane minnoñe ya été m’afulane du ;

39 Nge me diya bibuma ya été te moné, Nge jaa bemiene ya été ényiñe jap :
40 Wôna ndôé e fa'a señ nlisi, A mbia élok señ orge.
Mejô me Job me maneya.

32 1 Nalé ate bôte bete bela be nga bo te fe yalane Job, amu a mbe zôsô mise mé émien.
2 Eyoñ éte Élihu mone Barakeel môte ya Buz, môte ya nda bôte Ram, a nga yaa : a nga yaa Job, amu a nga kale émien, sa Zambe.
3 Nalé fe a nga yaa bemvôé bé bela, amu be nga bo te yen éyalan, ve viane ve Job mekua.
4 Élihu a nga taté yange mfa'a ya kobô Job, amu be nga dañe nye mvendé.
5 Eyoñ Élihu a nga yene na, éyalan é nji bo menyu me bôte bete bela, ane a nga yaa.
6 Ane Élihu mone Barakeel môte ya Buz a nga yalan a jô na, Me ne mongô, a mia mi adañe minnôm; Jam ete nde me nga kame mamien, te vuane liti mia éfia ya nleme wom.
7 Me nga jô na, Melu mame m'ayiane kobô, A abui mimbu d'ayiane ye'ele ñyemane mam.
8 Ve nsisim éziñ ô ne be môt, A mvebe ya Nyô a ne Ngul Ese w'ave be fek.
9 Sa ba be ne anen, mbe be ne fek, Nge ba be nto minnôm, mbe b'ayeme nya ntyi'ane mejôô.
10 Ajô te me nga jô na, Vô'ôlane ma, Ma fe m'aye liti éfia ya nleme wom.
11 Tama yenan, me nga yange mejô menan, Me nga vô'ôlô mimfasane mienan, Nté mi nga jeñe mame ya jô.
12 Ya, me nga ve nlem mfa'a wônan, A yene na, te ke môt a nga vo Job, Nge yalane mejô mé, mfa'a ya nsamba wônan.
13 Taba'an ntye, mi za jô na, Bi yeneya fek; Zambe a ne dañe nye, sa môt :
14 Amu a nji liti mejô mé mfa'a wom ; Nalé fe m'aye bo te yalane nye a minkobô mienan.
15 Be nto fe'e ne vema, be nji fe yalan : Be nji bi éfia ya jô.
16 Ye ma m'aye yange, amu be ne te kobô, Amu b'atebe ne séé, te ke fe yalan ?
17 Ma fe m'aye yalan mfa'a wom, Ma fe m'aye liti éfia ya nleme wom.
18 Amu me nto njalane mejô ne lut ! Nsisim ô ne be ma w'atindi ma.
10 Mi lô, tôé jam é ne aval ane vin é ne te ke zene ya kui ; E nto bebé ya la'a aval ane mimfefé mende'e bikôp.
20 M'aye kobô, nde te nyôle j'aye me wômô ; M'aye kui biyaé biam a yalan.
21 M'aye'elane mia na, me bo'o te semé ngume môt ; Nalé fe m'aye bo te ve môt éziñ môé biwono'o.
22 Amu me nji yeme ve môé biwono'o ; Amu éyoñ éte Nté wom a ye'e ji'a vaa ma.

33 1 A kôsa bo nalé, A Job, m'aye'elane wo na, ô wô'ô nkobô wom, A vô'ôlô mejô mam mese.
2 Tame yen éyoñe ji, me kuiya anyu dam ; Oyem viam ô kobôya anyu dam été.
3 Mejô mam m'aye kuli zôsô ya nleme wom ; A jam biyaé bi ayem, nde ete bi aye kobô nya nkobane.
4 Nsisime Zambe ô nga mane bo ma, A mvebe ya Nyô a ne Ngul Ese w'ave me ényiñ.
5 Nge ô ne ngule ya bo nalé, ô yala'ane ma ; Kôme' telé mejô môé asu dam, tebe'e tetele.
6 Tame yen, me ne mfa'a ya be Zambe ve avale fe ane ô né : Ma fe me ne mboban a metek.

7 Tame yen, angôndô wom a ye bo te ve wo woñ, Nalé fe ntibane wom w'aye bo te bo adit be wo.
8 O kobôya fo'o melo mam me wô'ôk, A me wô'ôya tyiñe ya mejô môé, é jô'ô na,
9 Me ne mfuban, te ke ntyaman atiñ ; Me ne te bijô, nalé fe mbia jam a nji bo be ma.
10 Tame yen, a yene biyoñe ya bo'olô ma, A lañe me ane nsiñe wé;
11 A som mebo mam bibom été, A ve mezene mam mese mendem.
12 Tame yen, m'aye yalane wo, zen éte ô nji bo zôsô; Amu Zambe a dañe môt.
13 W'asuñe mam be nye amu jé, Amu a ne te liti éfia ya mam mé mese a bo ?
14 Amu Zambe a kobô akobô da, Ya, mekobô mebaé, ja'ane môt a ne te fombô de.
15 Eyoñe ya biyeyem, éyoñe ya ñyenane ya alu, Eyoñ bôt b'ake ôyo melom, Eyoñ ya ayo énoñe yôp;
16 Eyoñ éte a kui melo me bôt, A yemete ñye'elan a ye'ele be;
17 Nde te a ye dutu môt a jô'é jam a te ye bo, A solé môt mebun ;
18 A kam nsisime wé mfa'a ya ébé, A kame fe ényiñe jé a bo te jañ a nkpwaté mekôn.
19 A wô'ô fe melepe ya mintaé énoñe jé yôp, A mesengan bivese bié été nnôm éto;
20 Nalé ényiñe jé j'avini fembé, A nsisime wé w'avini bidi bi ne abeñ nkôman.
21 Minsône mié mi ake mi ajañ, mi bo te fe ngule ya yené ; A bivese bié bi mbe te yené bi angônôbô.
22 Ya, nsisime wé w'azu bebé ébé, A ényiñe jé bebé bejiane bôt.
23 Nge ange a ne be nye, A to nkalane mejô, a to fe wuwua ya toyini été, Mfa'a ya liti môt jam e ne nye mvaé;
24 Eyoñ éte Zambe a mvamane nye, a jô na, Nyi'i nye, a bo te sis ébé été, Me yeneya ngôtô.
25 Minsône mié mi aye bo minfefé a dañe mi ya mon ; A bulane melu a nga to mongô.
26 A ye'elane Zambe, nye ve yene nye mvaé, Nalé ate a yen asu dé a mevak : A bulane môt zôsô wé.
27 A yia bia asu bôt, a jô na, Me boya abé, a vite jam e mbe mvaé, Jam ete te ke volô me jôm.
28 A kôtéya nsisime wom mfa'a ya ke ébé été, A ényiñe jam j'aye yen éfufup.
29 Tame yen, Zambe a bo mam mete mese, Mebo mebaé, ya, mela, be môt,
30 Mfa'a ya soo nsisime wé ébé, Nde te a ye faéban a éfufupe ya bevevee.
31 Fombô'ô nya mfombane, A Job, vô'ôlô'ô ma : Tabe' évô, a m'aye kobô.
32 Nge ô bili jame ya jô, yala'ane ma : Kobô'ô, amu m'akômbô kale wo.
33 Nge nalé momo, ô vô'ôlô'ô ma, Tabe' évô, a m'aye ye'ele wo fek.

34 1 Nde fe Élihu a nga yalan a jô na,
2 Vô'ôla'ane mejô mam, mia minfefek; Ke'ane melo mfa'a wom, mia mi bili ñyeman.
3 Amu alo d'ave'ele mejô, Aval ane nda anyu j'awô'ôtane bidi.
4 Ntama tôbane jam e ne zôsô mfa'a wongan : Ntama yemane jôm é ne mvaé zañe jangan.
5 Amu Job a jôya na, Me ne zôsô, A Zambe a vaaya zôsô wom :
6 Ja'ane zôsô wom m'alañeban ane nlaa minsos; Aveñe dam e ne te asaé, a kôsa bo me ne te ntyamane atiñ.
7 Môt mbé a funane Job, Nnye a nyu mejô me ya ékpwe'ele aval ane mendim,
8 Nnye ate a wulu nsamba bebo mam abé, A wulu nsamba mbia be bôt?

9 Amu a maneya jô na, E ne te volô môte jôme na, A yen mvaé jé be Zambe.
10 Ajô te vô'ôla'ane ma, mia bôte ya fek : E bo'o Zambe ôyape na, a bo abé,
A bo Nyô a ne Ngul Ese ôyape na, a bo mbia jam.
11 Amu a ye bulane môt ésaé a nga bo, A tyi'I na, môt ase a ye yene mam aval
ane mezene mé me né.
12 Ya, e ne fo'o été na, Zambe a ye bo te bo abé, Nalé fe Nyô a ne Ngul Ese a ye
bo te vite nya ntyi'ane mejôô.
13 Za a nga ve nye mba'alane ya si nyô ? Nge na, za a nga telé mame ya si se ?
14 Nge a ve nlem ve be émien, Nge a koane be émien nsisime wé a mvebe wé;
15 Minsône mise mi aye jañ nsamba wua, A môt a ye beta bulan mbuluk.
16 Nge ô bili fe' éyoñe ji, wô'ô jame di : Vô'ôlô'ô tyiñe ya mejô mam.
17 Môt émien a vini nya ntyi'ane mejôô, ye a ye jôô bôt ? Ye w'aye fe ve nyô a ne
zôsô a éwôlô mekua ?——
18 Nyô a jô njô bôte na, O ne ézezam, Nge jô biwôlô bi bôte na, Mi ne abé ;
19 Nyô a ne te semé menyôle bendômane be njô bôt, Nge simesane minkukum a
dañe minzôzoé; Amu bese be ne mboane ya mo mé.
20 B'awu ôyôm étun, ja'ane zañ alu; Bôt be nto mimfô'an a b'alôt, A biwôlô bi
anyoñeban, te ke wo môt.
21 Amu mise mé m'afombô mezene ya môt, A yene fe meke mese a ke.
22 Dibi e ne momo, nge alu ne viu, Vôm bebo mam abé be ne sobô.
23 Amu a nji jeñe na, a beta fase môt, Ane a ye ke tyi'ibane mejô asu Zambe.
24 A bôé biwôlô bi bôte bifus mezen me ne te ke ayemé, A telé befe éto jap.
25 Ajô te a yemelane mimboane miap ; A bulukane be alu se, nalé b'ajañ.
26 A bibi be aval ane bôt be ne abé Mise mebiene ya bôte befe été;
27 Amu be nga yale feñ ntôñan be nga tôñe nye, A te ke semé zene jia ya mezene
mé :
28 Nalé ate be nga tindi ñyône minzôzoé ô kui be nye, Ane a nga wô'ô fe ñyône
ya ba b'awô'ô njuk.
29 Eyoñ a ve évôvoé, za a ne beta ve mekua? Éyoñ a solé asu dé, za ne beta
lôbô nye ? Ja'ane jam ete d'aboban mfa'a ya ayoñ, nge be môt :
30 Nde te môt a ne te Zambe a ye bo te jôô, Nde te fe môt a bi bôt ôlam a bo
momo.
31 Amu na, ye môt éziñ a jôya Zambe na, Me jibiya ébôm, M'*a*ye fe beta kop :
32 Jam me ne te yen, ye'ele'e me de : Nge me boya mbia jam, m'*a*ye fe beta bo
nye?
33 Ye meya'ane mé m'aye bo ane w'anye'e, ane w'abene me? Amu wo w'ayiane
top, sa ma : Ajô te kobô'ô jam w'ayem.
34 Bôte ya fek b'aye jô me na, Ya, mfefe'e môt ôse w'awô'ô ma :
35 Job a kobô te ñyeman, A mejô mé me ne te fek.
36 Ve nge Job a ne yene meve'ele akekui asu'ulan, Amu ñyalan a nga yalan aval
ane bôt be ne abé.
37 Amu a kô'ôlan abé dé mbenane mam; A kute kôp zañe jangan, A fôlô mejô mé
ngame Zambe yat.

35 1 Nde fe Élihu a nga yalan a jô na,
2 Ye w'asimesane na, zôsô wôé nyô, Nge jô na, Zôsô wom a dañe nyô ya Zambe,
3 Ane w'ajô na, W'aye yene za mvolan été? A na, Za mvaé m'aye yen, a dañe
nyô ya nge me boya abé?
4 M'aye yalane wo, A bôte ya nsamba wôé, mia be be.
5 Fombô'ô yôp, a yen; A lôbô miñyeme ya yôp été, mi ne mbetane yôp a dañe
wo.

6 Nge ô boya abé, w'aye bo za jômô be nye? A nge mintyamane metiñe miôé mi abo abui, w'abo nye jé?
7 Nge ô ne zôsô, w'ave nye jé? Nge na, a nyoñe za jômô wo wôé?
8 Abé dôé e ne ngule ya ndamane môt aval ane ô né ; A zôsô wôé a ne ngule ya volô mone ya môt.
9 B'ayôn amu jama bikpwe'ele ; B'ayôn mvolan amu wo ya biwôlô.
10 Ve te ke môt a jô na, Zambe Nté wom a ne vé, Nyô a ve bia ya yia alu se,
11 Nyô a ye'ele bia a dañe betite ya si nyô, A ve bia fek a dañ anone ya yôp?
12 Vôm ate b'ayôn, ve te ke môt a yalan. Amu mebune me mbia be bôt.
13 Zambe a ye fo'o bo te wô'ô zesé ñyôn, Nalé fe Nyô a ne Ngul Ese a ye bo te fombô je.
14 Ngumane ke éyoñ w'ajô na ô ne te yene nye, Ajô e nto asu dé, a w'ayange nye !
14 Ve éyoñe ji, amu a nji kuli ayo'o dé, Nge dañe fombô mbia mebun ;
16 Ajô te Job a kui anyu dé a kobô mam me ne momo; A fôlô mejô te ñyeman.

36 1 Ane Élihu a nga ke fe ôsu a jô na,
2 Jibi'i me mon étun, a m'aye liti wo ; Amu me ngenan me bili jam éziñe ya jô ngame Zambe.
3 M'aye soo ñyemane wom ôyap, A lañe na, zôsôa ne jôm nté wom.
4 Amu m'abele fo'o na, mejô mam me nji bo medu'an : Nyô a ne nya zôsôô mfa'a ya ñyeman a ne be wo.
5 O lô, Zambe a ne éwôlô, te ke biasé môt : A ne éwôlô mfa'a ngule ye fek ;
6 A ne te ba'ale ényiñe ya mbia be bôt, Ve ve ba b'ayen njuk jam e ne be zôsô.
7 A ne te vaa mise mé mfa'a ya ba be ne zôsô ; Ve nsamba bejô bôt be to bito biape yôp Nwô ôte a telé be nnôm éto, a b'abetebane yôp.
8 Nge b'aka'abane mengata'a été, A nyoñebane minkole ya nju'u été ;
9 Eyoñ éte a liti be ésaé jap, A mintyamane metiñe miap, na, be maneya bo mebun.
10 A kui fe alo dap mfa'a ya ñye'elan, A ve atiñe na, be so mbia be mam été.
11 Nge b'avô'ôlô a bo nye ésaé, melu m'aye lôte be afo' été, A mimbu miap mam me ne mvaé été.
12 Ve nge be bo te vô'ôlô, b'aye jañ a nkpwaté mekôn, A b'ye wu te ñyeman.
13 Ve ba be ne te Zambe minlem b'anaan ayaa : Be nji yôn a yi mvolan éyoñ a ka'a be.
14 B'awu be ngenane bongô, A ényiñe jap j'ajañ nsamba mimvimvin.
15 A nyii ba b'ayen njuk a nju'u wop, A kui alo dap ékpwe'ele été,
16 Ya, a nga ye wone wo ô kôlô éngôngol été A ke vôm a ne ndam, vôm ôbametan ô ne momo, A jôm é ne ntelene tawôlô wôé yôp é nga ye bo avoñ ne lut !
17 Ve ô to njalan a ntyi'ane mejô ya bebo mam abé : Mekua ba nya ntyi'ane mejôô bi abi wo.
18 Amu te kañese na ayaa e soñe wo ô vini'i' melepe ya bibôm ; Nalé fe anene ya ngôtô e bo'o' te yale wo feñ.
19 Ye ñyône wôé w'aye volô na, ô bo te tabe éñgôngol été, Nge mezene mese ya ngule jôé ?
20 Te kômbô alu, eyoñ bôt b'atyi'ibane vôme wop,
21 Tabe'e ntye, te fombô mbia be mam : Amu jam été nde ô tobeya , sa njuk.
22 Tame yen, Zambe a bo beta be mam a ngule jé : Za a ne ñye'ele aval ane nye,
23 Za a lebeya nye zene jé ? Nge na, za a ne jô na, O boya ékotekot,
24 Simesa'ane na, ô wumulu ésaé jé, Nje éte bôt be yiaya bia.
25 Bôte bese be fombôya je ; Môt a yene je ôyap.
26 O lô, Zambe a ne anen, a bi nji yeme nye ; Tañe mimbu jé é ne te ayemé.

27 Amu a dutu metoé mendime yôp, Mme mete m'anyôl mveñ é so'o ndunda jé,
28 Nje yôp j'asôé si A tôlô be môt abui abui.
29 Ya, ye môt éziñ a ne yem mindamane ya minkut, A mindume ya éto jé ?
30 Tame yen, a sam éfufupe jé mbôma'ane be émien ; A buti édo'o si ya mañ.
31 Amu a tyi'i bôte mejô a biôm bite ; A ve bidi abui abui.
32 A buti mo mé a zo'oyañ, A ve je atiñe na, é lum éve'a.
33 Eduñe ya été j'akate foé ajô dé, A kate fe biyem ajô ôkôs vi azu.

37 1 Ya, nleme wom w'afô'ôban ajô te, O fô'ôsane fe a kôlo vôme wé.
2 Vô'ôlô 'ô, tame vô'ôlô éduñe ya tyiñe jé, A tyiñ j'akôlô anyu dé été.
3 A lôme je yôp ese si, A lôme fe zo'oyañ jé é kui meku'u ya si nyô.
4 Mvus éte tyiñ j'abam ; A kuli ndum mveñ a tyiñe ya beta étôtot'o wôé ; A bo fe te kam bezo'oyañ éyoñ tyiñ jé j'awô'ôban.
5 Zambe a kuli ndum mveñ étua nkulan a tyiñe jé, A bo beta be mam, mme bi se ngule ya yem.
6 Amu a jô neige na, O kpwa'a si ; Aval ete fe a jô éko'o mveñ, A jô fe biko'o bi beta mveñe wé.
7 A dipe wo ya môt ase, Nde fe bôte bese a nga bo b'aye yeme jam été.
8 Eyoñ été betit b'anyine mesoé map été, A tabe mimfule miap été
9 Okôs vi aso étun nda ya sud, A avep d'aso mfa'a ya nord.
10 Glace a veban a mvebe ya Zambe ; A ndame ya mendim j'abo ôbamaetan .
11 Ya, a ve nkut ô ne afip, mbe'e mendim ; A ndamé nkute ya zo'oyañe jé :
12 Nwô w'akôñelan amu nlitane wé, nde te mi aye bo jam ese a tiñeti mie Asu ya si bôt be to nyô,
13 Nge mfa'a ya melep, nge mfa'a ya si jé, Nge mfa'a ya mvam, ane a tindi ja ete na, e zu.
14 A Job, vô'ôlô'ô jame dina : Tebe'e ne séé ! a fase bitua mimbôane mi Zambe.
15 Ye w'ayem ane Zambe a ve be metiñe mé, A tindi zo'oyañe ya nkute wé, é faé ?
16 Ye w'ayem ane minkut mi andembe, Bitua mimbôane ya nyô a ne nya ñyemane mame ?
17 Avale fe ane mengômesane môé me ne ayôñ, Eyoñ si e nto ne mieññ amu ajô évuñulu ya sud ?
18 Ye wo ô ne ngule ya ndamé yôp ? mia nye , Nde é nge ngu aval ane éyen be nga nyeme nduan été ?
19 Ye'ele'e bia jam bi aye jô nye ; Amu bi se ngule ya sôan nkobô wongane zôsô amu ajô dibi.
20 Ye d'aye katebane nye na, me ye'e kobô ? Nge na, ye môt a yiane kômbô na, a mineban ?
21 Eyoñe ji bôt be ne te yen efufup j'afa'é yôp été ; Ve évuñulu j' alôt, a ve de éngengeñ.
22 Abeñ aval ane or d'aso mfa'a ya nord : Zambe a be'e angôndô étôtok.
23 Mfa'a ya Nyô a ne Ngul Ese, bi se ngule ya yemelane nye : A dañ mvaé mfa'a ya ngu ; A mfa'a ya nya ntyi'ane mejôô a abui zôsô a ye bo te ndeñele.
24 Ajô te bôt b'ako nye woñ : A ne te fombô môt éziñe ya ba be ne te fe'e minlem.

38 1 Eyoñ éte Jehova a nga yalane Job, a to ôlendé été, a jô na,
2 Za a ne nyô a ve mbôndane fe'e dibi A bifia bi ne te ñyeman ?
3 Eyoñe ji yemete' angeteñ ane fam ; amu m'aye sili wo jam, a wo, kate'e ma.
4 O mbe vé éyoñ me nga bôé mimbôka'a ya si nyô ? Katek, nge ô bili fek.
5 Za a nga tyi'i mefe'e ya ve'e je, nge w'ayem ? Nge na, za a nga limi nkol été ?

6 Mimbôka’a ya été mi mbe ñyemetan za jômô yôp ? Nge na, za a nga bôé ako’o jua ya été,
7 Eyoñ ataté ya mam me tyé e nga yia bia nsamba wua, A bone be Zambe bese be nga bete metyiñ amu mevak.
8 Nge na, za a nga dipe mañ a mimbé ? Eyoñ me nga vam, aval ane jôm j’avam abum ;
9 Eyoñ me nga telé minkut mi bo ngômesane ya été, A dibi ne zi’ili e bo me ane éndelé b’adiñ nkeñelé mon,
10 A kañe fe me nné wom, A telé mimfeta’a a mimbé,
11 A jô na, Nté wu ñwô w’aye zu, te ke ôsu ; A vôme nyô bemebunu mintyôa bôé b’aye tebe ?
12 Ye wo ô veya tyé atiñ nté ane melu môé me nga taté, A ve melendé me tyé nugul ya yem éto jé ;
13 Nde te j’aye bi meku’u’ ya si nyô, a bebo mam abé b’aye kutan été, éyoñ j’asameseban ?
14 J’akôñelan aval ane mete’e m’akôñelan éyoñ b’atibi me ndem ; A biôm bise bi atebe atan aval ane ngômesan :
15 Efufupe jap é ne nkaman be bebo mam abé, A wo ô ne mbetane yôp w’abu’i.
16 Ye wo ô nyiya menjeñe ya mañ été ? Nge na, ye ô wuluya mesusu’a ya édo’o été ?
17 Ye mimbé ya awu mi maneya kulubane be wo ? Nge na, ye ô yeneya mimbé ya nsisiñe ya awu ?
18 Ye ô yemeya si nyô mfa’a ya ndam ? Katek, nge w’ayeme jam ete se.
19 Zen j’ake nda éfufup é ne vé ? a mfa’a ya dibi, éto ya été é ne vé ?
20 Ane w’aye ke je nné ya été, Ane w’aye yemelane mezen m’ake nda ya été ?
21 Eko’ éziñ, w’ayem, amu éyoñ éte ô bialéya, A tañe melu jôé é ne abui !
22 Ye wo ô nyiya nda ôbemene ya neige, Nge na, ye ô yeneya nda ôbemene ya meta’a,
23 Mbie bite me naaneya amu éyoñe ya njuk, Amu môse ya mewosan a bita ?
24 Efufup j’akabane zene fé, Nge évuñulu ya jôp d’atôô j’amialane si nyô aya ?
25 Za a nga sal ndôn mba, Nge zen mfa’a zo’o’yañe ya ndum mveñ ;
26 Mfa’a ya noo mveñe si vôm môt a ne momo ; Nge mfa’a ya fé, vôm môt a nji bo ;
27 Mfa’a ya ve si é ne ndaman a élik, mvaé, A mfa’a ya tindi menyeñe me ôbut me faa ?
28 Ye mveñ é bili ésa ? Nge na, za a nga biaé metoé melok ?
29 Glace a nga so abume za ? A melo’o ya yôp m’alik a avep, za a nga biaé me ?
30 Mendim m’ake m’asobô a bo aval ane akok, A asu ya édok d’alik a avep.
31 Ye wo ô ne ka’a nsamba Ekoé Bengon, Nge suu minkole ya Nkel ôvôn ?
32 Ye wo ô ne ke w’awulu Bemazzaroth éyoñe mimbu jap ? Nge na, ye ô ne ke w’aliti Tôlô ba nsamba wé zen ?
33 Ye wo w’ayem memvinda ya yôp ? Ye wo ô ne telé njôane ya été si nyô ?
34 Ye wo ô ne bete tyiñe jôé yôp akui minkut, Ane abui mendim d’aye vise wo ?
35 Ye wo ô ne lôm bezo’oyañe na, be ke, A jô wo na, Bia ba ?
36 Za a futiya fe’e abum été ? Nge na, za a veya ñyeman nlô été ?
37 Za a ne lañe minkute tañ a fek ? Nge na, za a ne lui mende’e ya yôpe si,
38 Eyoñ mbulu’u w’ajindan ngume jôm, A bibañ bi ake bi alatan ?
39 Ye wo ô ne jeñe tite ya ve ngal ñbweñbwem, Nge mane zaé ya bitoñe beñbweñbwem
40 Eyoñ b’ayatebe mimfule miap été, A tabe msoé ya yabe biôm ?
41 Za a kôme jôm éñbwañ j’aye bi, Eyoñ bone bé b’ayône be Zambe, A ke b’andeñ amu njembane bidi ?

39 1 Ye wo w'ayem éyoñ bikela ya fé bi atabe akok bi abiaé ? Nge na, ye ô ne yemelan éyoñ minko'o mi abiaé bon ?
2 Ye ô ne lañe tañe bengon mi wo'o be'e mebum ? Nge yem éyoñ mi abiaé ?
3 Mi anyut, mi abiaé bone bap, Mi akuli mintaé miap atan.
4 Bone bap b'abo ngu, b'ayaé fé été ; B' akôlô si a ke, te ke fe beta bulan.
5 Za a lômeya éjakase ya fé é ke nti ? Nge na, za a tiiya mengata'a ya avôl éjakas,
6 Nje me veya fé é bo nlame wé, A ve si é ne nku é bo étaba'a jé ?
7 Nje j'abiasé zô'é ya beta nlam, Nalé fe é ne te wô'ô mimbendane ya môt a tindi ésaé.
8 Nwulane minkôle minkô ñwô w'ave je bidi ; J'ake j'ajeñe jôm ése é ne nyumi.
9 Ye nyat j'aye kañese na é bo wo ésaé ? Nge na, ye j'aye tabe mfôm éwolo bidi jôé ya biyem ?
10 Ye ô ne tiñeti nyat nkole ya ésaé é wulu nnoñe ya afup été ? Nge na, ye j'aye tôñe wo mvus, a dutu étyi'iti ya bôé
bibañ mfa'a ya minje'ese ?
11 Ye w'aye buni je, amu ngule jé é ne anen ? Nge na, ye w' aye li'i je asaé jôé na, é bo ?
12 Ye w'aye tabe je mebune na, j'aye soo wo mvoñe jôé, A kôan nlisis ya nseñe wôé b'atya'a bidi ?
13 Mefap me éngutu m'afebelan a mebun ; Ve mesaé a mimvote mite, ye bi ne jôme ya nye'an ?
14 Amu a jô'é metyi mé si, A ve me ayôñ mbulu'u été,
15 Ve vuane na, abo e ne fite me, Nge na, tite ya fé é ne tibi me yôp.
16 A bo bone bé ayok, avl ane éza bon : Ja'ana ésaé jé é ne momo, a nji ko woñ ;
17 Amu Zambe a vaaya nye fek, Nalé fe a nji ve nye ñyeman.
18 Eyoñ a bete émiene yôp, A biasé ékabela ba môt a wulu je yôp.
19 Ye wo ô veya ékabela ngule jé ? ye wo ô jaléya je zeñ j'afô'ôsan, tyiñ ?
20 Ye wo ô tindiya je na é yôô ane étandak ? Etôto'o ya mvebelane wé é ne angôndô.
21 J'awôté mbiaé si mfa'a ya mbi'ili, a vak a ngule jé : J'akôlô si a ke tôbane bote ya bita.
22 J'abiasé woñ, é nji fô'ôban ; Nalé fe é ne te bulane mvus a mate nkpwaté mekôn.
23 Nkop w'aduñe je nyô, Akoñ d'angemban a ntum akoñ.
24 J'amine metek a ayok a ayaa ; Nalé fe é ne te buni na, tyiñe toñe le.
25 Aloñ ese toñ j'aloñ, j'ajô na, Ya ! J'awô'ôtane bita ényum ôyap, Zô'é ya bivet, a miñyôtan.
26 Ye amu fe'e jôé nje ôbam vi atyiñ, A lamé mefap mfa'a ya sud ?
27 Ye amu ntiñetane wôé ñwô ndôé j'abete yôp, A lôñe dumba'a dé ôyape yôp ?
28 J'atabe akôme yôp, a kôm éto jé, Mfa'a ya ôyôm akôm, a vôm a ne ngu.
29 Vôm ate j'afombô jôme ya wôé ; Mise mé me lô je ôyap.
30 Bone bé b'avili fe metyi : A vôm mimbim mi né, vôm ate é né.

40 1 Nde fe Jehova a nga yalane Job, a jô na,
2 Ye nyô a sôane zesé a yiane suñe mam ba Nyô a ne Ngule Ese ? Nyô a suñe mejô be Zambe a tame yalane de.
3 Eyoñ éte Job a nga yalane Jehova a jô na,
4 Tame yen, me ne ôyôme jôm ; m'aye yalane wo za jame ? M'abuti wo anyu dam.

5 Me kobôya éyoñe jia, a m’aye bo te yalan ; Ya biyoñe bibaé, ve m’aye bo te ke ôsu.
6 Eyoñ éte Jehova a nga yalane Job ôlende été, a jô na,
7 Eyoñe ji yemete’e angeteñ ane fam : M’aye sili wo jam, a wo, kate’e ma.
8 Ye w’aye vaa ja’an ntyi’ane wom ? Ye w’aye ve me mekua, nde fe ye w’aye kabe ?
9 Nge na, ye ô bili wo aval ane Zambe ? Ye ô ne kuli tyiñ ane ndum mveñ avale ane nye ?
10 Kômesa’ane womien éyoñe ji a nya mvaé a éjijin ; A jalé womiene duma à étôtok.
11 Kuli’i mimfuku ya ayaa dôé ; A fombô môt ase a ne mebun, a sili nye si.
12 Fombô’ô môt ase a ne mebun, a dutu nye si ; A tibi bebo mam abé vôm be tele.
13 Solé’é be mbulu’ été bebaane ; ka’a mesu map vôm a ne asoé.
14 Eyoñ éte ma fe m’aye mem ajô dôé na, Wo wôé womien ô ne ngule ya nyii wo.
15 Tame yen behemoth éyoñe ji, nnye me nga bo vale ane wo ; A di éjilik aval ane nnôm ényaka.
16 Tame yen éyoñe ji, ngule jé é ne nye angeteñ, A éwôlô jé é ne nye abum, minsis été.
17 A fô’ô njem aval ane cèdre : Minsise ya mebé mé mi nto nsobetan.
18 Bivese bié bi ne aval ane minlom mi mvot ; Mebo mé aval ane mimfeta’a mi étyé.
19 Nnye ate a ne évete ya mezene me Zambe : Nyô étam a nga bo nye, nnye a ve nye nkpwaté mekône wé.
20 Minkôle mi akuli fo’o nye bidi, Vôm betite bese ya fé b’avôé.
21 A bômbô bilé bi lotus si, A sobô mbôñ akpwaé été a élobé.
22 Bilé bi lotus bi abuti nye éjijine jap ; Bone bilé ya ôtôñ b’abômane nye.
23 O lô, nge ôsôé vi alum ndôn, a ne te fô’ôban ; A buni émien, ja’ane Jourdain a bet akui anyu dé.
24 Ye môt a ne bi nye éyoñ a mombô, Nge tupe nye jôé a ôlam ?

41 1 Ye wo ô ne dutu léviathan a nnop ? Nge tibi nye ôyeme si a nko.
2 Ye ô ne futi beta nsinga jôé dé été ? Nge tupe nye ntyek a ôkop ?
3 Ye a ye ye’elane wo meye’elane abui ? Nge na, ye a ye kobô wo bivôvoé mejô ?
4 Ye a ye bo élat be wo, Ane w’ aye nyoñe nye a bo mbo ésaé nnôm éto ?
5 Ye ô ne vôé nye ane w’ avôé ônon ? Nge na, ye w’aye ka’a nye amu bengone be binga ya nda jôé ?
6 Ye minsamba bewôé kos mi aye bo éwônga be nye ? Ye b’aye kape nye bekuane biôm été ?
7 Ye ô ne jalé ékôpe jé bityé bi ne biyo ne jo’olan, Nge jalé nlô wé a mekoñ b’awôé kos ?
8 Bete’é wo wôé be nye ; Simesa’ane mewosan, ô bo te fe beta bo nalé.
9 O lô, mebune ya be nye me ne momo ; Ke mot a ye boa dit nlem ayen a ye yene nye ?
10 Te ke môt a ne ayo’o na, a vuane fô’ô nye ; Nde nyô a ne tebe asu dam a ne za ?
11 Za a tatéya ve ma, ane me ne jiane nye ? Jôm ése é ne yôp ese si é ne énjam.
12 M’aye bo te tabe évô ajô mebo mé, Nge ajô beta ngule wé, nge mbamba nkpwase nyôle wé.
13 Za a ne soté nye ngômesane ya atan ? Za a ye kui mintye’e mié été ?
14 Za a ne dii mimbé ya asu dé ? Mbôma’ane ya mesôñe mé a ne angôndô.

15 Biwôlô bibase bié bi ne mebuna jôme wé, Bi to minlatan ne ta ane jôm é ne nya nlatane.
16 Jia é ne aka'a bebé a ji vok, Ajô te mfep ô se ngule ya nyine bie zañ.
17 Bi ne minlatan jia ba ji vok : Bi akabetan, ajô te bi se ngule ya kandan.
18 Bezeseme bé b'aves éfufup, A mise mé m'afunan ane biyakolo bi tyé.
19 Mengôé m'ayôñ m'akui nye anyu, A bityaka'a bi nduan bi asan été.
20 Otita vi akui nye mimbile mi jôé, Ane vi ya mvé j'atok a akpwaé d'adik.
21 Mvebewé w'yôô ma'a, A nkaba'a wo kui nye anyu.
22 Ngul é to nye tyiñ, A angôndô a jem asu dé.
23 Bibape ya minsône mié bi ne minlatan : Bi ayem be nye ; bi se ngule ya fô'ôsan.
24 Nleme wé ô yeme ne zeñ ane akok ; Ya, ô yeme ane ako'o b'ako'o bidi été.
25 Eyoñ a bete émiene yôp, biwôlô bi bôt bi ako woñ : Be nto fe'e ve vema amu ajô woñ.
26 Nge môt a ye jii nye nkpwaté mekôn, te ngule ya bo jôm ; To nya akoñô, to akoñ élaé, ja'an nsoñetan ntoñ.
27 A lañ étyé ane minkôte minkende'e mi nlisi, A lañe fe mvot ane ébol élé.
28 Akoñ élaé é se ngule ya tulu nye mbi : Meko'o me toloo m'aveñesan ane bikum bi nlisi mfa'a wé.
29 Mimbeñ mi alañeban ve ane bikum bi nlisi ; A woé nlôtane ya ntum akoñ.
30 Abume si dé é n ane bifangeñelé bi ne akap : Awoé dé ya mboto' été d'afunane ane éve'ela'a ntya'ane ya akañ b'atya'a nlisi.
31 A fô' édok é kundi ane viek ; A bo mañe na, me funan ane vie'e mbon b'awo'o.
32 A li' awoé mvuse jé a ngemba'an ; Môt a ne simesane na, édo' é nto nyup.
33 Avale dé e nji bo si nyô, E ne mboan te woñ.
34 A lô jôm ése é ne mbetane yôp : A ne njôô ya jôô bone ya mebun bese.

42 1 Eyoñ été Job a nga yalan Jehova, a jô na,
2 M'ayeme na ô ne ngule ya bo mam mese, A môt *a* vo'o kame mam nleme wôé w'atyi'i' na, w'aye bo.
3 Za a ne nyina a solé mbôndane fek te ñyeman ? Ajô te me kobôya mam nlem ô nji bi, Bitua bi mam bi adañe ma, bi me nji yem.
4 M'aye'elane wo na, Vô'ôlô'ô, a m'aye kobô ; M'aye sili wo, a wo, kate'e ma.
5 Me nga wô'ôtane wo a ñwô'ane ya alo ; Ve éyoñe ji dise dam d'ayene wo :
6 Ajô te nde m'avini mamien, A kôñelan nlem mbulu'u ba asup été.
7 A nga bo na, éyoñ Jehova a maneya kobô Job mejô mete, Jehova a nga jô Éliphaz môte ya Théman na, Ayaa da d'ayôñe be wo, a benyo mvôé bôé bebaé ; amu mi nji kobô jam e ne zôsô ajô dam, aval ane mbo ésaé wom Job a nga bo.
8 Ajô te éyoñe ji, nyoñane beyôm binyaka zañbwa a beyôm mintômba zañbwa mfa'a wônan, mi ke be mbo ésaé wome Job, a tyi'i mvean b'adi'i nduan ajô denan ; a mbo ésaé wome Job a ye ye'elane ajô denan ; amu nnye m'aye kañese, me bo te bo mia ane d'ayian akute denan ; amu mi nji kobô jam e ne zôsô ajô dam, aval ane mbo ésaé wome Job a nga bo.
9 Nalé Éliphaz môte ya Théman a Bildad môte ya Schuach a Tsophar môte ya Naama be nga ke, a bo aval ane Jehova a nga tiñeti be : ane Jehova a nga kañese Job.

10 Ane Jehova a nga kôñelan éto nkôme ya Job, éyoñ a nga ye'elan ajô bemvôé bé : ane Jehova a nga ve Job abim a nga taté bi, tañe mebim mebaé.
11 Eyoñ éte bobenyañe bé bese be nga zu be nye, a bekale bé bese, a ba bese be nga taté bo beñyemeba'ane bé, ve di bidi ba be nye nda jé : ane be nga

yôn ajô dé, a volô fe nye nlem mfa’a ya abé se Jehova a nga mane zu be nye : nde fe môt ase a nga ve nye éfuse moné, a môt ase élondo or.
12 Nalé ate Jehova a nga botane asu’ulane ya Job a dañ atata’a dé ; ane a nga bi mintôba betoyini awôm a benyin, a bechameau betoyini besaman, a bikoé beyôm binyaka toyini wua, a beyale bijakas toyini wua.
13 A nga bi fe bo be fame zañbwa a bengone bela.
14 Ane a nga yôlé jôé nyô ya ôsu na, Jemina ; a jôé nyô baa na, Ketsia ; a jôé nyô lale na, Kéren-Happuc.
15 Si éte ése be nji yene binga befe abeñ ane bengone be Job : ane ésa wop a nga ve be mengap bendôme bap été.
16 Mam mete me maneya, ane Job a nga beta tabe mimbu ntet a mewôm menyin, a yene bone bé, a bone be bone bé, akui miaé minyin.
17 Nalé Job a nga wu, a to nnôm a njalane melu ne lut !